

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Információs Lapja

1998. október

VII./4.

~Diplomaosztó -- 1998~

**Tisztelt Rektor Úr, Főigazgató Úr,
Kedves Vendégek, Kedves Fiatallégyek!**

A mai napon életük egyik legfontosabb, legjelentősebb, örök emléktől napjához érkeztek.

Négy évi kemény munka, tanulás és számtalan vizsga letétele után megszerezték a jogot, hogy a Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektoriától átvegyék a diplomát. Ezzel az ünnepélyes aktsussal új, fiatal kollégákkal gazdagodik a magyar egészségügy.

Kikerülnek az életbe, hogy bizonyítsák felkészültségüket, tudásukat pacienseik érdekében, hogy segítsenek az egészségük megőrzésében, helyreállításában.

Feladataik szerzteágazók és nagy felelősséget rónak valamennyiükre. Tanártársaim nevében őszintén remélem, jól felkészítették Önöket, hogy helyt tudjanak állni az élet kihívásaival szemben.

Főiskolai Karunk az 1990-es indulás óta hatalmas fejlődésen ment keresztül, nemcsak a hallgatói, oktatói létszámot, felszereltséget illetően. A fejlesztés egyik legfontosabb eleme mind a négy Tagozatunkra érvényes egységes oktatási struktúra kialakítása volt. Ebben a fejlődésben Önök, Fiatallégyeink is részt vettek. Az Önök, valamint korábban végzett Kollégáik észrevételei, visszajelzései segítettek minket, oktatókat, hogy az élet igényeinek megfelelően állandóan javítsunk, változtassunk az oktatott anyagban. Csak így érhetjük el közös célunkat, hogy elméletileg és gyakorlatilag jól felkészült szakemberek hagyják el az Alma Matert.

Ezt a közös munkát és erőfeszítést ismerte el a Magyar Akkreditációs Bizottság a kiváló minősítéssel. Ez azt is jelenti, hogy az Önök diplomája már megfelel az európai normáknak.

Kedves Végzős Diplomás Ápoló Kollégák!

Főiskolai karunk második alkalommal bocsátja útjukra a nappali képzésben résztvevő diplomás ápoló hallgatókat. A múlt évben örömhöz némi aggodalom és féltés is társult, mert nem tudtuk, milyen lesz a fogadtatásuk az új munkahelyeken, sőt egyáltalán el tudnak-e helyezkedni.

Ma már tudjuk és örömmel mondhatom, hogy a korábban végzett diplomás ápoló hallgatóink mind álláshoz jutottak és ismereteink szerint jól megállják helyüket, megbecsülik szak tudásukat.

Kedves Diplomás Ápoló Kollégák! Legyenek tisztában azzal, hogy a magyar egészségügy számos területén várják Önöket. Az ápolásban a jövő az otthoni ápolás, a cél, hogy a beteg ember minél kevesebb időt töltsön a drága kórházi környezetben és minél hamarabb visszakerüljön családjá körébe. Ennek viszont az a feltétele, hogy otthon is magas szintű, szakszerű ápolásban, ellátásban részesüljenek. Diplomás ápolókat igényel a közeljövőben a családorvosi rendszer és a csoport praxisok kialakulása. Külön igényként fog megjelenni az idősek ellátása, ápolása is.

Ma a társadalomban mind nagyobb az igény az egyénre szabott, egyedi ápolási szükségletek kielégítésére és ennek megvalósításában csak a Diplomás Ápoló Kollégáinkra számíthatunk.

Úgy gondoljuk, hogy e sokrétű, szerzteágazó feladatokra sikerült Önöket felkészítenünk.

Természetesen feladataik itt nem érnek véget, az orvostudomány és ezen belül az ápolástudomány folyamatosan fejlődik, új módszerek, eljárások, új ismeretek jelennek meg és ezeket Önöknek meg kell tanulni és alkalmazni. Követniük kell a szakirodalmat, időről időre részt kell venniük továbbképzésben, hogy tudásuk mindig napra kész legyen.

Egyetemünk és a Főiskolai Kar ezen túlmenően lehetőséget kíván teremteni egy új, magasabb szintű képzésre is, ez az egyetemi diplomás ápolóképzés. Közülük kerülnek ki az ápolásoktatók, ápoláskutatók.

Az elmondottakkal azokat a feladatokat, szakmai elvárásokat szerettem volna érzékeltetni, amelyeknek meg kell majd felelniük pályájuk során.

Jelenlegi tudásuk, ismereteik frissek, naprakészek, de ne feledjék, hogy a tudomány halad és naponta születnek új megállapítások, olyan tudományos eredmények, amelyek hamar bekerülnek a gyakorlatba és ezeket Önöknek is ismerni kell. Folyamatosan képezzék magukat, kövessék a szakirodalmat és használják ki a továbbképzési lehetőségeket.

Tanártársaim és magam is biztos vagyok benne, hogy teljesíteni tudják nemes küldetésüket.

ÖSSZEKÖTŐ

Kedves Diplomás Dietetikus Kollégák !

Önök tanulmányaik során elsajátították a diétetika szerteágazó, bonyolult tudományát.

Evszázadokon át a diétás előírások egyet jelentettek a tiltással, az utóbbi évtizedek táplálkozás tudományának fejlődése vezetett el a mai korszerű, pozitív diétetikához és az egészséges táplálkozási ismeretekhez.

Az Önök diétetikai felkészültsége messze meghaladja sok orvos ilyen irányú tudását. Ma a klinikum igényli az Önök diétetikai tanácsait, hiszen ma már tudjuk, hogy a helyes diéta milyen fontos a gyógyszeres kezelés mellett az egészség visszaállításában.

Meggyőződésünk és bizonyára Önök is tisztában vannak azzal, hogy a tanulmányaik nemcsak a beteg emberek diétás tanácsokkal való ellátására készítettek fel Önöket, hanem helyük van az élelmiszeriparban, a feldolgozó ipari ágakban.

A magyar gazdaság mezőgazdasági profilja ma is meghatározó, és a jövő nagy feladata az élelmiszerfeldolgozó ipar fejlesztése. Az Ország gazdasági érdeke, hogy minél jobban, korszerűbben feldolgozott élelmiszerek kerüljenek a hazai és külföldi piacokra.

Nem túlzás azt mondani, hogy Önök közül talán sokaknak lesz a feladata, hogy az Európai Közösség elvárásainak megfelelő élelmiszerek előállításában vegyék ki részüket.

Valamennyiük feladata és küldetése, hogy kitartó munkával, tanácsaikkal az egészséges táplálkozás irányába tereljék a magyar népességet, csökkentve ezzel a morbiditást és a mortalitást.

Igy Önöknek nemcsak a gyógyításban, hanem a prevencióban is nagy szerep jut.

Mi oktatók nem kételkedünk abban, hogy ezt a feladatot az Önök szakmai tudása, lelkesedése meg fogja oldani. Ehhez kívánunk mindannyiuknak sok sikert.

Kedves Diplomás Gyógytornász Kollégák !

Az Önök által tanult és majd művelendő szakma ma már szerves része az orvostudománynak, a gyógyításnak.

Hosszú és küzdelmes út vezetett ideig 1912-től napjainkig.

A gyógytornász szakma feltétlen elismerése, hogy képzetüket főiskolai szintre emelték és 1990 óta folyik gyógytornász képzés Főiskolai Karunkon.

Az Önök feladata a mozgásszervi rehabilitáción túl a mozgásszervi betegségek prevenciója is.

E tekintetben meg kell találniuk a veszélyeztetett lakossági csoportokat és megtanítani nekik a helyes mozgást és életmódot.

Az Önök felkészítése pályájukra mindenben megfelel az euro-követelményeknek és diplomájuk birtokában önállóan kell ellátni sokrétű feladataikat.

A főiskolai végzettségű gyógytornászok elismertségét jól mutatja, hogy még egyik évben sem sikerült kielégíteni a Főiskolai Karra beérkezett gyógytornász igényeket.

Mi oktatók biztosak vagyunk abban, hogy küldetésüket sikerrel teljesítik és tovább növelik a gyógytornászok presztízset nemcsak az egészségügyben, hanem az egész lakosság körében.

Ehhez kívánunk sok sikert és jó egészséget.

Kedves Diplomázott Szociális Munkás kollégák !

Önök az elmúlt négy év során olyan speciális szakmai ismereteket sajátítottak el, amelynek a segítségével támogatást, útmutatást tudnak majd adni a szociálisan, gazdaságilag hátrányos helyzetű egyéneknek, családoknak.

Magyarországon az utóbbi évtizedig nem volt nagyon ismert a szociális munkás, ellentétben az európai közösség országával.

Az utóbbi évek hatalmas társadalmi, gazdasági átalakulása, a piacgazdaság kiépülése felszínre hozta a korábbi szociálpolitika hibáit. Mind több ember és család került szociálisan válság helyzetbe, szorult a társadalom periferiájára.

Az Önök feladata felkeresni ezeket az egyéneket, csoportokat, tanácsaikkal, útmutatásukkal segíteni, megmutatni a felemelkedéshez vezető utat.

Önöknek a szorosan vett szakmai ismereteiken túl képesnek kell lenni arra, hogy a legkülönbözőbb emberekkel tudjanak kapcsolatot teremteni és fenntartani. Az egészségügy és a szociálpolitika szorosan összefügg. Pályájukon tapasztalni fogják, hogy az Önök kliensei legtöbbször az egészségügy paciensei.

Az Önök magas színvonalú szakmai munkája a záloga annak, hogy hazánkban is az egész társadalom megismerje és elismerje a szociális munkásokat.

Biztosak vagyunk abban, hogy oktatóik mindegyikét felkészítették Önöket.

Vállalják büszkén küldetésüket az egész társadalom javára, és ehhez mi valamennyien sok sikert kívánunk.

Kedves Diplomázott Védőnők !

Önök most tanulmányaik befejeztével, friss diplomájukkal egy nagy hagyományokkal rendelkező egészségügyi szolgálat, a védőnői hálózat tagjai lesznek.

Nagy felelősséggel járó munkájuk nemcsak magasszínvonalú tudást igényel, hanem igazi elhivatottságot, nagyfokú empátiát is gondoloztaik iránt.

Munkájuk során gondozni fogják a terhes anyákat, megszületés után az újszülöttest, majd a gyermeket egészen 18 éves koráig. Az Önök feltű, óvó gondoskodása, tanácsadása mellett növekszik fel az új generáció.

Az Önök feladata, hogy biztosítsák a felnővekvő nemzedék egészségének megőrzését, hogy testileg, szellemileg ép felnőttek legyenek. A felnővekvő nemzedék sorsán keresztül az Önök kezében van az ország jövője.

A védőnői szolgálat elsődleges feladata megalakulása óta a prevenció. Speciális képzettségük lehetővé teszi, hogy gondozó tevékenységük a családokon keresztül az egész népesség egészségvédelmét szolgálja.

ÖSSZEKÖTŐ

Legyenek tudatában annak, hogy a társadalmi igények, elvárások igen nagyok Önökkel szemben.

A oktatók a Kaposvári és a Szombathelyi Tagozaton azonos tanmenet alapján legjobb tudásuk szerint felkészítették Önöket arra, hogy nehéz, de nagyon szép pályájukon helytálljanak, kivívják gondozottaik elismerését, megelégedettségét.

Mi, oktatók feltű gonddal indítjuk Önöket pályájukon és reméljük, hogy jól felkészítettük Önöket hivatásuk gyakorlásához.

Kívánok Önöknek sikeres pályát, sok boldogságot és jó egészséget.

Kedves Kollégák!

Ebben az ünnepélyes pillanatban gondoljanak szüleikre, családjukra, akik támogatták Önöket, nem csekély anyagi áldozatok árán biztosították, hogy nyugodt körülmények között tanulhassanak.

Most hogy búcsút vesznek az Alma Materrel és elkezdik választott hivatásuk gyakorlását, engedjék meg, hogy néhány tanácsot adjak útravalóul.

Pályájuk során lesznek sikereik és kudarcok. A sikereknek örüljenek, de ne bízzák el magukat. A kudarcok elviselését meg kell tanulni, a legfontosabb, hogy a sikertelenségből vonják le a tanulságot és küzdjenek tovább. Ne felejtsék el, hogy a ma kudarcra a holnap sikerének a záloga lehet.

Az elmúlt négy év nemcsak a tanulás és a vizsgák izgalmas időszaka volt, hanem a fiatalos szórakozás, művelődés ideje is. Életre szóló barátságok születtek, és főiskolás éveik az igazi felnőtté érés befejezését jelentették.

Szeretnénk, ha kapcsolatban maradnának az Alma Materrel, mindig szeretettel visszavárjuk kedves volt hallgatóinkat.

Kívánom Önöknek, hogy legyenek sikeresek pályájukon és boldogok a magánéletükben.

Búcsúszavak a diplomás apolókhoz:

*Az életem táguló körökben élem,
a dolgokon túlrá töröm.
A legregebbi talán soha el nem értem,
de raudom minden arcóm.*

(Ruiner-Maria Rilke)

Búcsúszavak a frissen végzett általános szociális munkásokhoz, dietetikusokhoz, gyógytornászokhoz és védőnőkhöz:

*Ne gondold, hogy ami neked nehezdedre
esik, az emberileg lehetetlen. Inkább úgy
fogd fel, hogy ami emberileg lehetséges
és megszokott, azt te is elérheted.*

(Marcus Aurelius)

Dr. Gyödi Gyula
főiskolai tanár

Balról-jobbra: Dr. Mészáros Lajos, Dr. Mózsik Gyula, Dr. Bollysi Árpád,
Dr. Buda József, Dr. Komáromy László, Dr. Gyödi Gyula

Diplomaosztó 1998.

Főigazgatói búcsúztató

Kedves Kollégák, most hogy átvették keiny tanutnányok után diplomájukat, s választott hivatásuk gyakorlásának útjára lépnek, ne fejedjék a hivatás nem materiális tényező. A hivatás közösségépítő erő. A hivatás a lélek szárnya, amely az egyénen keresztül a közösséget mind magasabbra emelheti. Hivatásuk gyakorlása képes az ellátottjaikkal, klienseikkel, azok hozzátartozóival és környezetükkel szemben, de nemcsak velük, hanem a májdáni vagy a már meglévő családjukkal szűkebb és tágabb társadalmi környezetükkel szemben igazságosnak és szeretetteljesnek is kell lenniük.

Azt hihetnénk, hogyha az igazság eleve minden vonatkozásban érvényesülne a földünkön, akkor mindnyájan boldogok lehetnénk, eszményi társadalomban élhetnénk. Ez nagy tévedés.

Az igazságosság nem elégít ki minden emberi igényt. Az igazságosság erénye arra készlet, hogy adjuk meg mindenkinek a magáét. Azonban nagyon ridég volna az érintkezés egymás közt, ha csak az igazságosságot gyakorolnánk, és az embertársainkhoz más erény címén nem füzne semmi.

Itt vannak például születeink és hazánk. Az igazságossággal egyedül soha nem tudunk visszafizetni mindazért, amit kaptunk tőlük, s nagyon rosszul éreznénk magunkat, ha ki nem elégítenénk azt a szeretet és a kegyelet erényeivel.

Külön kiemelendő, és első helyen áll a leginkább nélkülözhetetlen a szeretet.

Miben áll ez a szeretet?

Nagyon gazdag ennek a szónak a fogalmi tartalma. Legegyszerűbb, ha konkrét esetből vizsgáljuk természetét. A szeretet két ember közt annyit jelent, például hogy ragaszkodnak egymáshoz, s ennek jelét adják, ez a szeretet nőhet egészen az áldozat mértékéig, az élet odaadásáig is.

Az egyes korszakok nagy szeretethősei ennek számtalan példáját adják.

A szeretet tartalmát tekintve azonban kétféle lehet:

- ösztönös szeretet, meg nem magyarázott vezárlom, tudattartalom nélkül, és

- szellemi érthető tartalommal teli szeretet.

Felvetődik azonban a kérdés, hogy lehet-e parancsolni ezt a szeretetet?

Igen!

Hiszen az előbb említettem, hogy a szeretet nemcsak ösztönös forrásból fakad, hanem bizonyos értékteleiből is. Erre nagy szükség is van, amint azt egy középkori adágnium megfogalmazta:

Quid est fides?
Quod non vides!
Quid est spes?
Futura res!
Quid est caritas?
In mundo raritas!

Tehát a szeretet a legrikább a földön, pedig a közszellem kialakításában - amiről tanulmányaik során oly sok szó esett - az emberbaráti szeretet indítékai nem nélkülözhetők. Mert láttunk már mi egymásnak rohanni nemzeteket, osztályokat, láttunk asztalt lerakadni azért, mert nem szívvel, hanem buzogánnyal nyúltak hozzá. Láttunk békét és civilizációt amit vással vertek oda szív nélkül, a föld ábrázatára. Láttunk embereket, mozgalmakat és korokat beletéholyni a szívtelen önzés és hatalom mámorába.

Mert sajnos a szeretetnek, mint életeszmenynek a becsülete nagyon megfogyatkozott, restellini való lelkiállapot lett, gyenge érzelem.

S milyen hideg egy ilyen ember, pláne egy ilyen vezető körül minden!

Pedig a szeretet egy gyönyörű lendületes lelki élmény, amelyben az ember felülmúlhatja önmagát. Egyáltalán nem szégyellnivaló lelkiállapot tehát. Gondoljunk csak az édesanyára, aki a beteg gyermeke felett virraszt! Vagy azokra az olimpikonokra, akik mikor győzelmük kihirdetésekor felhúzzák a nemzeti zászlójukat és játszák a nemzeti himnuszukat, melyen megindulva könnyeznek, elarulva azt, hogy nem csupán becsvágyból, hanem hazaszeretetből is áthatva küzdik végig a nagy versenyt.

Kérdzem, szégyellni való lelkiállapotok ezek?

Az egészségügyben dolgozók körében sem erőltetn léki állapot a szeretet, nem lealázó még az igralmas szeretet gyakorlójában sem.

Hiszen az illető nem a nyomorúságot szereti. Éppen azért gyár le fáradtságot, kényelmet, hogy embertársát kiemelje nyomorúságából!

*** Mivel ez alkalommal szerzetesnőket is avatunk búcsúszavaimmal hozzájuk külön is szölok:

Tapasztalat szól amellet, hogy olyan helyekre a szerzetesnök igényeléseinek, ahol anyagiasságtól mentes önszátlen lélek kell, vagy ahol a tapintat u legnagyobb mélységiben, az igralmasság pedig a legfelsőbb fokon szükséges lehet; az egészségügy és szociális ágazat számos pontján.

A szerzetesnök egész nap elögyültik a munkát az imádsággal, egyszerűek, roppant bennük a felelősegtudat. Jézust tekintik a betegben, az elhagyottban, a magáramaradban. Leük kincseit adják oda, az Ó- és az Új-Testamentum szociális parancsainak teljesítésében, melyet Pál apostol így foglal össze: „Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtlének erőtlenségeit hordozzuk.”

Magam sem mondhatnék szebbet és jobbat róluik, mint ahogy Axel Munthe a „San Mátéle” c. regényében megfogalmazta:

„Szívésében mártják ugyan ujjuikat a szenteltvízbe, mint a karbolsavba, de egyhez nagyon értenek, hogy a boldogságukat másokra vigyék át.” ***

ÖSSZEKÖTŐ

Azonban azt nem szabad elfelednünk, hogy a szeretet egymaga nem pótolhatja a kötelex- és jogtalanul megtagadott igazságot.

Útravalóul említek még egy másik megszívlelendő erényt - a **szolidaritást**.

Fontanelle írta Billeter francia akadémikusról, hogy annyira lelkesedett a közjóért, hogy valahányszor a Pont Neuf hidon átmenni, a járdának a kevésbé koptatott szélén lépdelt, hogy a gyalogjáró egyformán kopják. S olyan szépen jegyzi meg Fontanelle: ezt a figyelmet mely minket mosolyra késztet, megneemesíti az elv. Bárcsak sok ember volna ennyre lelkiismeretes, akkor is amikor a közjóért van szó.

Mi tehát a szolidaritás?

Az, ami annyira hiányzik a padokat szétromboló suhanókból, a síkkaszókból, a kötelességmulasztókból, az embertársait kirabolókból, s a nyomorult embertársak mellett segítség nélkül elhaladókból!

A szolidaritás alatt szorosabb értelemben társadalmopolitikai elvet is értünk, és így fogalmazhatnánk meg:

szolidaritás az, aki tudatában van annak, hogy egymástól függetlenül nem élhetünk és éppen ezért minden tevékenységünkben a közjóra is tekintettel kell lenni. A szolidaritást jó magyar szóval talán közösségi szellemnek is nevezhetjük. Jelentősége alapvető, enélkül nem lehet elképzelni rendezett életet, hivatástudatot, nemzetpolitikát. Ezért új diplomásainknak figyelmébe ajánlom, hogy:

- alakítsanak ki szoros kapcsolatot azzal a közösséggel, ahol a hivatásukat gyakorolják. Vegyék át a lokálpatriotizmust, mert egyébként gyökértelenek maradnak, s így az ellátottjaikhoz sem tudnak igazán közel jutni.

Éreztessek, hogy sorsközösséget vállalnak a munkahelyükkel és tágabb környezetükkel is. Így Önöknek mint új diplomásoknak világos felelettel kell rendelkezniük a **honnét-hová** kérdésekre is.

Honnét jöttünk és hová megyünk?

Ezen gondolkodott már a levédiai ősmagyar is, amikor éjjel a sátorhábor álma felett virrasztott. Háta mögött tudta már Ársiát és kérdezte magában hová sodorják őt a láthatatlan erők? Így született meg a csodaszarvas mondája, melyet táborláznál mesélve adtak tovább újabb nemzedékeknek. István fejedelem is ezen gondolkodhatott: honnét hová?

A pogány Vajk életének legnagyobb jelentősége abban van, hogy mélységesen átörözte őseitől örökölt keleti lelkének tarthatatlanságát és felismerte nemzete eredendő végzetét.

A keresztény Istvánnak el nem múló érdeme, hogy megtalálta élete célját, az egész nemzetének fennmaradásához vezető utat. A magyar honnétnek ez a világos és határozott felismerése nélkül történelomszemléletünk és magyarságtudatunk szegény maradna. De nem téveszthetjük szem elől a hová kérdésre adandó választ sem.

Hová kerdezzük? hogy indulhassunk és értelmiségi létünkben fakadóan vezethessünk másokat is. Ne feledjük a kérdés megválaszolás kapcsán, hogy Önök most, kiművelt emberfők, örlángok lettek a huzatos Európa közepén, akiknek kezébe adtuk most a hová meddig megoldásának kulcsait.

A haza, így népünk iránti szeretetet, amelyre Önöket hivatásuk kötelezi Kőlcsey Ferenc fogalmazta meg Parainézisében a legszebben:

*„Tudd meg, e szömben; haza foglaltank az
emberi szeretet és öhajítás tárgyainak összessége
Oltár, aranyid által Istennék építve,
ház, hol az élet első örömet iszléted,
föld, melynek gyümölcse táplált,
szülőid, hűvesed, gyermekeid, barátod, rokonaid
s polgártársaid egytől-egyig csak kiegészítő
része annak.”*

Ezen gondolatok jegyében búcsúozok Önöktől, kívánok mindezekhez sok sikert, örömet mind a hivatásuk teljesítése során, mind az egyéni életükben.

Dr. Buda József
főiskolai tanár
főigazgató

Dr. Buda József főigazgató búcsúszavai

ÖSSZEKÖTŐ

A Pécsi Orvostudomány Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar végzős hallgatói 1998-ban

DIPLOMÁS ÁPOLÓ SZAK

(Kaposvári Tagozat, nappali)

Agócs Kornélia Kinga
 Balla Andrea
 Bánki Cecília
 Bihary Emese Réka
 Csirke Rita
 Dávid Szilvia
 Földesi Franciska
 Gábor Eszter
 Gász Zsuzsanna
 Govnik Gréta
 Günter Ágnes
 Gyurita Beatrix
 Kálmáné Molnár Anikó Judit
 Kásádi Márta
 Levang Szilvia
 Lovasi Orsolya
 Pálmai Hajnalka
 Schekk Anita
 Somogyiné Erős Rita
 Soós Viktor
 Surján Edit Piroska
 Szélpál Anita
 Szőke Erika
 Thuránszky Ivett
 Tóth Anita
 Vantal Margit
 Varga Anikó
 Várszegi Mária
 Végvári Emőke
 Végvári Zsuzsanna

(Kaposvári Tagozat, levelező)

Árvalóki Ildikó
 Bálint Tiborné
 (Virth Magdolna)
 Czár Lajosné (Somlai Mária)
 Decsi Krisztina
 Fábrián Bernadett
 Fentős Károlyné (Sikes Anikó)
 Gécziné Szabó Éva
 Illés Ildikó (Márkó Ildikó)
 Kissné Garami Tímea
 Dr. Kócsó Józsefné
 (Ott Valéria Mária)
 Kónya Anikó
 Pappné Horváth Zsuzsanna
 Schisler Gyöngyi Erzsébet
 Seres Attiláné (Jónyer Erzsébet)

Sötétné Marton Judit
 Dr. Szentágotai Attiláné
 (Herczeg Andrea)
 Szerecz Béláné
 (Zsigmond Zsuzsanna)
 Vizváriné Juhász Mónika

(Pécsi Tagozat, levelező)

Aladics Andrea
 András Tünde
 Babinyeczne Vadon Éva
 Bakán Péterné
 Balázs János
 Dr. Bauer Ferencné
 Bedő Ilona
 Béni Lászlóné
 Biodrowiczne Vámos Magdolna
 Biró Ferencné
 Bogláriné Szilágyi Erzsébet
 Boldog Ibolya
 Brettner Zsuzsanna
 Czéh Csaba Mihályné
 Csabai Gabriella
 Csont Domonkosné
 Csöbi Ilona Tünde
 Együdne Mácsik Ilona
 Eisenbacher Gézané
 Erdélyi Gabriella
 Erdélyi Krisztina
 Farkas - Kocsis Zita
 Fábrián Katalin
 Franyó Anna
 Gál Edina
 Hadfi Andrea
 Hajcsár Hajnalka
 Herczegné Trepák Veronika
 Holczer Jánosné
 Dr. Horváthné Csabai Szilvia
 Horváth Zsuzsanna
 Hubik Hajnalka
 Illés Mária
 Inhoff Erzsébet (Lovas Zoltánné)
 Jégné Illés Zsuzsanna
 Kálócziné Tahí Mária
 Káptalan Edit
 Kis Katalin Julianna
 Kovácsné Borsi Erika Ágnes
 Kovácsné Nagy Irma
 Kozma Anita
 Kulcsár Istvánné
 Likiné Prókai Bernadett

Lóth Erika
 Mészáros Vilmosné
 Milkovics Éva Zsuzsanna
 M. Szűcsné Soós Magdolna
 Móriczné Elek Anita
 Mudry Lujza
 Nagy Erzsébet
 Németh Istvánné
 Odenvald Istvánné
 Ónodiné Valek Mónika
 Pallagi Lászlóné
 Perczéné Kertmegi Mária
 Preiner Ildikó (Barkó Zoltánné)
 Radnics Márkné
 Réti Emese
 Somogyi Katalin
 (Herbert Tiborné)
 Dr. Stifné Diós Edit
 Stráhl Istvánné
 Szabó Ferenc
 Szabó Magdolna
 Szabóné Nagy Izabella
 Szalai Zoltán
 Szarka Eszter Szonja
 Szentgyörgyvölgyi Emese
 Titzné Horváth Csilla
 Tóthné Kaiser Angéla
 Tóthné Nagy Mariann
 Tóthné Pifka Anna
 Turányikné Kluber Erzsébet
 Varga Jenő
 Vassné Mészöly Margit
 Várhelyiné Vincze Éva
 Villányi Antalné
 Zengővári Éva

(Szombathelyi Tagozat, nappali)

Ágoston Zsuzsanna
 Berkenyész Ágnes Katalin
 Bognár Mónika
 Bukta Erika
 Czank Mária
 Csarmasz Klaudia
 Csóka Péter Ferenc
 Erdőssi Dorottya
 Erdélyiné Orbán Gyöngyi
 Farkas Rita
 Fatalin Gabriella
 Fonyó Andrea Mónika
 Gál Emese Enikő
 Grüll Szilvia
 Horváth Judit

1998-ban végzett hallgatóink

ÖSSZEKÖTŐ

Illés Angéla
Kecskés Andrea
Kertész Dorottya
Kőnezöl Melinda
Lung Márta Zsuzsanna
Molnár Bernadett
Nagy Mónika
Németh Beata
Pák Viktória
Sikliné Hompóth Kinga
Szenteleki Nóra
Szekely Viktória Edit
Takács Nikolett Krisztina
Timár Noémi
Tóth Eszter Éva
Tóth Tünde Mária

(Szombathelyi Tagozat, levelező)

Auer Ildikó
Dr. Avarné Boros Erzsébet
Borosné Drexler Mónika
Bödiné Kovács Éva
Buiás Annamária
Domján Mihályné
Erméfer Ferencné
Dr. Gerbert Ottóné
Hegedüs Ilona
Herédi Sándor
Horváthné Király Valéria
Iszak Péterné
Jeges Mária
Dr. Kecskés Lászlóné
Kigyósi Beata
Kocsis Györgyi
Körösi Istvánné
Kurall Edit
Marecinák Veronika
Márkus Éva
Nagy Éva
Nagy Ferenecné
Némethné Németh Edit
Pálné Joó Edina
Pintér Ferencné
Rackerné Erős Róza
Radó Istvánné
Silling Magdolna
Sümegei Józsefné
Szöke Andrea Csilla
Szatarecs Éva
Tóth Inna
Tóthné Veres Rózsa

(Zalaegerszegi Tagozat, nappali)

Baják Ferenc
Boda Adrienn
Borbély Csilla

Böcskei Beata
Bukovecz Anikó
Csorba Katalin
Éder Benigna
Hencsei Kinga
Horváth Andrea
Horváth Mária
Kálmán Sára Samuella
Kovács Orsolya
Molnár Gabriella Franciska
Óvadi Edit
Parragi Katalin
Rozsmán Nikolett Andrea
Sebestyén Enikő
Szalai Szilvia
Tóth Hajnalka
Török Ildikó Erika
Viola Katalin
Vizvári Gabriella

(Zalaegerszegi Tagozat, levelező)

Balázsné Aradszki Adrienn
Benkő Tímea
Bolla Orsolya
Csaszár Györgyi Erika
Durgoné Kovács Erzsébet
Hatlaczki Andrea
Hatlaczki Zoltán
Horváth Helga
Horváth Mónika
Ignáczné Király Rózsa
Katorné Simán Éva
Kiss Erzsébet
Kovács Lívia
Krémer Ibolya
Kremonásné Bicskei Ilona
Lehner Bőliné
Lelkesné Mánfai Lívia
Mánfai Tímea
Nagy Hajnalka Mónika
Németh Mónika
Németh Tamás Istvánné
Némethné Herczeg Tünde Katalin
Némethné Tóth Andrea
Pálfiné Vass Györgyi
Petek Lászlóné
Sághi Lászlóné
Szilvás Zsófia Terézia
Dr. Taurné Verbovszky Éva Andrea
Tolnainé Gurdán Alice Mária
Török Mária Zsuzsanna
Tuboly Krisztina
Vajda Károlyné
Várfalvi Judit Mária
Varga Tiborné
Váriné Andoróczy Piroška

ÁLTALÁNOS SZOCIÁLIS MUNKÁS SZAF

(Szombathelyi Tagozat, nappali)

Bilics Violetta Mária
Börzsönyiné Koroknai Renáta
Breznovits István
Csurai Orsolya
Dobos Gabriella
Dolgos Zsanett
Gelle Judit
Horváth Katalin
Horváth Veronika
Ináncsi Erzsébet Ágnes
Kenézné Fojtyik Nóra Edit
Kovács Anita Katalin
Kovács Babett Mária
Kovács Ramóna
Lukács Rita
Masler Melinda
Miskolezi Orsolya
Motil Csaba
Németh Ildikó
Pántya Erika
Penczák Diána Laura
Porpácz Erika
Rózás Anikó
Ruff Andrea
Sallai Zoltán
Sárközi Violetta
Schatzl Attila Krisztina
Sohárné Domiter Edit
Szentpéteri Orsolya
Tamási Enikő
Tóth László
Tóth Renáta
Varga Zsuzsanna
Vámos Tünde

(Szombathelyi Tagozat, levelező)

Appiné Illés Andrea
Balogné Pajor Rita
Bereczk Judit
Bicziné Farkas Renáta
Bischof Róbert
Borbély Istvánné
Budai Kamilla
Burjáné Borbás Hajnalka
Czirják Erzsébet
Csepeli Marianna
Dágány Ferencné
Farkasné Sámson Klára
Fábr Lászlóné
Ferenczy Edit
Gogolák Róbertné
Gombás Zita

1998-ben végzett hallgatóink

ÖSSZEKÖTŐ

Gyarmati Norbertné
Hanich Ferenc
Kálmándy - Pap Ágnes
Kellerné Kovács Rita
Kiss Róbert
Klujberné Bella Elvira
Kovács Alajosné
Kovács Gabriella
Dr. Kurta Gáborné
Kustos László
Lojáné Gulyás Mariann
Lukács Gyöngyi
Nagy István Béla
Novák Tamásné
Pajor László
Papp Timea
Pernecz Béla Zoltánné
Péntek Bernadett
Sándor Géza András
Simonovics Józsefné
Dr. Sudár Gézáné
Szabó Katalin
Szarka Ilon
Szarvas Lajosné
Szigeti Anikó
Vargáné Bodor Katalin
Vasadi Andrásné
Zsigó Jánosné

DIEETIKUS SZAK

(Pécsi Tagozat, nappali)

Breitenbach Zita
Dávid Anita
Gacza Emese
Horváth Attila
Horváth Szilvia
Inkeller Emese
Juhász Timea
Kada Lajos
Kecskés Szilvia
Kegyes Réka
Kerekes Katalin
Kovács Karolina
Magyar Éva
Mészáros Livia
Németh Márta
Papp Gabriella
Pókecz Anasztázia
Sebők Péter
Simon Éva
Simon Krisztina
Szabolcs Mariann
Torma Éva
Tóth Olga

GYÓGYTORNÁSZ SZAK

(Zalaegerszegi Tagozat, nappali)

Arthoffer Andrea Zsuzsanna
Bükki Judit
Czingráber Beáta Mária
Cseh Németh Barbara
Dóla Timea
Dömötör Anett
Gémesi Lilla Barbara
Giczi Ildikó
Hajas Viktória
Horeczky Erika
Horváth Andrea
István Orsolya
Kovács Andrea *(Szombathely)*
Kovács Andrea *(Szil)*
Kovács Andrea *(Zalaegerszeg)*
Kriszbaum Edina
Kuklai Réka
Kutas Réka
Leller Katalin
Mártai Kornélia
Mazur Mónika
Mihályka Melinda
Novák Edit
Szerdahelyi Nóra
Tarsoly Zsoltné
Tóth Veronika
Váradi Gabriella

VÉDŐNŐ SZAK

(Kaposvári Tagozat, nappali)

Ábrahám Csilla
Bálon Tünde Etelka
Berecsényi Mariann
Bodri Ágnes
Csatos Marianna
Dolmányos Mónika
Druzsán Ágnes
Ébert Éva
Figler Viktória
Gibizer Beáta
Györfi Tünde
Hengl Anikó
Herczeg Anna Mária
Igali Katalin
Kapinya Andrea
Kaszás Livia
Kéri Nagy Éva
Kis Rita Hilda
Meier Szilvia
Nemes Hajnalka
Németh Hajnalka

Palotás Judit
Pandurné Váradi Emese
Papp Bernadett
Stocker Andrea
Sudár Viktória
Szijártó Mária
Ujvári Aranka
Veil Bernadett

(Szombathelyi Tagozat, nappali)

Ágfalvi Bernadett Judit
Bangha Anita
Bezszelics Melinda
Farkas Alexandra
Fejér Mónika
Födelmes Timea
Gáspár Andrea
Gyopáros Adrienn
Habi Ildikó
Haszon Henrietta
Hende Anita
Hirtling Rita
Holbik Beáta Erzsébet
Horváth Hajnalka
Horváth Márta Timea
Kalmár Edina
Kiss Katalin
Kovács Valéria
Lauer Éva
Magyar Krisztina
Mórocz Csilla
Nagy Mónika
Pulmann Judit
Sarmon Adrienn
Süle Viktória Judit
Szöke Judit
Tavaszi Erika
Táncsics Timea
Tóth Andrea
Vojnovics Adrienn Diána
Zsuponyó Anita

1998-ben végzett hallgatóink

ÖSSZEKÖTŐ

A Tagozatigazgatók (képviseletben: Dr. Kovács L. Gábor) felhelyezték a végzős hallgatók vállára a stólit

Majd Dr. Bellvei Árpád rektor úr átadta a diplomát a frissen végzett szakemberek számára.

A végzős hallgatók leteszik az esküt, majd átveszik diplomájukat

Diplomaosztó 1998 — képekben

Tanévkezdés -- 1998/99.

Kedves Elsősévesek!

Szeptember van! A természet rendje szerint a nyári nap melege már megfogyatkozott, körültek a fészke- és a golyafészkek, ugyanakkor a felsőoktatási intézmények padsonai megteltek elsőéves „golyákkal”.

Mostanól kezdve életük, további pályájuk forsa a következő években töl el.

Joggal felvethetik a kérdést: „Kapsak-e majd olyan tudást, amelynek birtokában boldog emberként élhetnek tovább?”

A válaszunk: Igen! Fejkészült és elhivatott oktatók, tanári testület várta Önöket „terített asztallal”, amelyről ki-ki tehetsége függvényében részesedhet. A következő 8 félév alatt újabb és újabb kihívásokkal találkozhatnak, melyeknek nap-nap után meg kell felelniük.

A kihívás hasonlítos a hegymászashoz: egy hosszabb tervezgetés után elindulnak és egyre közelebb jutnak a célhoz. Időközönként egy-egy rövidebb pihenőt tartva haladnak tovább.

Ez az út nem igényel könnyű sétának. Meg kell birkóznunk a tanulmányi feladataikkal, meg kell felelnünk a családjuknak és a munkahelyüknek is. De mind ezek ellenére megéri, mert a csészta őrve a diplomájuk.

birtokában az értelmiségi lét esodlatos lehetőségei nyílnak meg. Ezért az ille vezető-út nem robot, hanem egy magasabb cél felé vivő szellemi erőfeszítés.

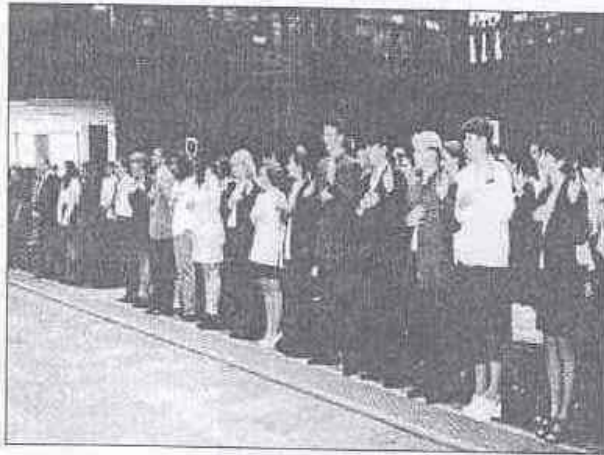
Egy boldogabb élet követelményeinek hangsúlyozása mellett felhívom figyelmiüket arra is, hogy használható és versenyképes tudásra lesz szükségük, hiszen Önöknek versenyképesnek kell lenniük az Európai Közösség tagországában is. Mert nem mindegy az, hogy pusztán csatlakozunk-e a közös Európához vagy pedig felzárkózunk.

Végül arról sem feledkezhetünk meg, hogy a szocializmus évtizedei utáni rendszerváltás sajnos a lakosság további rétegeit sodorta a társadalom peremére, egyre feszülő társadalmi igazságtalanságokkal.

Az Önök feladata lesz majd, hogy egy erős középosztály megteremtésében vállaljanak alkotó szerepet, mert csak ez korlátozhatja az önző gazdasági-politikai elit hatalmát.

Ezen gondolatok jegyében az 1998/99. évi tanévet megnyitom, eredményes tanulmányi éveket kívánva.

Dr. Buda József
Rökökóti tanár
Rökökóti

Az első hallgatók esküje a tanévnyitó ünnepélyen

Sebők Péter dietetikus átveszi a Baranya megyei közgyűlés díját

Tanévnyitó 1998.

*POTE EFK 1998/99. tanév
Közársasági Ösztöndíjas
hallgatói*

NÉV	TAGOZAT	SZAK
SUSÁN SZILVIA	<i>Pécs</i>	<i>dieterikus</i>
KOVÁCS EDIT	<i>Zalaegerszeg</i>	<i>gyógytornász</i>
UNGOR KATALIN	<i>Zalaegerszeg</i>	<i>gyógytornász</i>
VÁNYI GABRIELLA	<i>Kaposvár</i>	<i>díplomás ápoló</i>
SZEGŐ ZSUZSANNA	<i>Szombathely</i>	<i>általános szociális munkás</i>
POLYÁK ÉVA	<i>Pécs</i>	<i>dieterikus</i>
VÁRALLYAI GABRIELLA	<i>Pécs</i>	<i>dieterikus</i>
FÖLDI MÓNICA	<i>Zalaegerszeg</i>	<i>díplomás ápoló</i>
GRÉCZI JUDIT	<i>Szombathely</i>	<i>védőnő</i>

Gólyatábor '98

Elsőként azzal kívánom kezdeni, hogy e cikk megírása több szempontból is eredményt, fejlődést és örömet jelent a számomra.

A már-már sokat emlegetett dinamikus fejlődés, mely az Egészségügyi Főiskolai Karon zajlik egyáltalán nem kerül el az Egészségügyi Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzatát sem. Ez a dinamizmus-kihívást és plusz feladatokat jelent mind az oktatók mind pedig természetesen a hallgatók számára. Többlet munkát ró a Hallgatói Önkormányzatra is, hiszen a dinamikus fejlődés kézzel fogható eredménye, hogy új szakok és a már meglévő szakok keretszámai bővülnek növelve ezzel a hallgatói létszámot. Elnökségem alatt igyekeztem a Kar fejlődésével a Hallgatói Önkormányzat fejlődését is segíteni, felpezsdíteni. Saját koncepcióm szerint az első évtolyamos hallgatók felkészülése a főiskolai évekre és esetlegesen a közéleti szereplésre, már az általunk nem hivatalosnak tartott tanévnyitón / tanévkezdésen a Gólyatáborban elindul. Most már tapasztalatokkal rendelkezve, mondhatom azt, hogy a négy év igen rövid a főiskolai évek alatt. Mondom ezt főként azért, mert aki közéleti szereplést vállal egy bizonyos időszakot azzal kell, hogy eltöltse, hogy kiigazodjon a Felsőoktatási Törvény szorgalmas ütvészítőjében és megannyi járulékos szabályzatban. Az egyik legnagyobb kihívást számomra azt jelenti, hogy hogyan lehet megtalálni és kiválasztani azokat a hallgatókat, akik szívesen és felelősség teljesen vállalják ezt a közéleti tevékenységet. Ennek elősegítésére egyik lépésként szorgalmaztam a HÖÖK által szervezett vezetőképző táborban való részvételt. Másik főbb lépésként határoztam el, hogy ezt az egészet talán egy jól megszervezett Gólyatáborral lehet vonzóbbá tenni. Hiszen mi is történik egy ilyen táborban szervezői és Gólya szemmel? Saját meglátásom és a tavalyi Gólyatábor feedback-je alapján a „Gólya” elsődlegesen is igen jól szórakozik és igen jól érzi magát. Ezen túlmenően szembetalálkozik azzal a ténnyel, hogy ezt a táborát a Hallgatói Önkormányzat szervezte meg és bonyolítja le. Az Önkormányzat egyik leglátványosabb rendezvénye ez a tábor, eddigi elképzelésem az volt és a mai napig is az, hogy a sikeres felvételt tett volt középiskolás tényleg jól kezdje a felsőoktatásban első lépésűt és egy olyan „átváltót” kapjon meg ezzel a kezdéssel, ami végigkíséri tanulmányainak éveit alatt. Nyújtson számára egy élménycsokrot, amire a főiskolai évek befejezése után elsőként kell, hogy emlékezzen. Ennek szellemében igyekeztem összeválogatni azokat a programokat, amelyek megteremtésére lehetősége volt a Hallgatói Önkormányzatnak.

Az idei táborát a tavalyi tapasztalatokkal együtt igyekeztünk még színvonalasabbá tenni. Ennek első jelentősebb jele a táborba érkező Gólyák rögtön észlelhetők.

A kari Hallgatói Önkormányzat megvalósította egyik álmát, mely csak kis, de ezek szerint megvalósítható álom volt. Színes borítóval jelentette meg a Gólyahírt a Gólyatábor ingyenes újságját. E mellett sikerült kiadnunk egy Diáknaplót is szintén színes, igen esztétikus kivitelben. Ezeket az eredményeket talán sokan nem tartják ilyen nagy érdemnek. Azonban én mégis annak tartom, hiszen az Egészségügyi Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzata nem egy rég múltú Hallgatói Önkormányzat. A Gólyák továbbá ajándékként kaptak egy bőr HÖK emblémás kulcstartót is továbbá az elmaradhatatlan Gólyatábori pótlót. A jól megszervezett programok közé sajnos be férközött az igazából általunk befolyásolhatatlan időjárás. Hiába figyeltük „*Educho Szilárd*” jó és rossz híreit. A szerencsésebb Gólyák hamar megtalálták azokat az igen jól eldugott útbiztosító táblákat, melyeket elhelyeztünk, nem túlkolva, most már azért, hogy segítsen benneteket a gyors tájékozódásban. A pontos minden adatra kíváncsi regisztráció után a recepción ki-ké érvehette a POTE EFK HÖK ajándékait és az életben maradáshoz feltétlenül szükséges ágycimnőt. Az utazás fáradalmainak kipihenése után közvetlenül a már-már dalias jókedvvel rendelkező Néptánc csoport várta az érdeklődő Gólyákat egy gyors bemutatásra. A táborúrat az eső elmosta, azonban jótékony hatásként a majdnem hőmpölygő víz a Gólyákat a sátorba bemosata.

Szép nap virradt kedd reggelre ez mindenkit jókedvre és az optimizmusra biztatott miként az a hír is, hogy az eső miatt elmaradt tábornyitás és felavatás kelepelés, most a Tanári Testület látogatása előtt megvalósulhatott. Ezek után bemutatkoztak az Egyetem és a Főiskolai Kar vezetősége, fontos információkat adva arról, hogy mik a képzési követelmények a különböző szakokon. Az esti vetélkedőn jelentős igen jó humorú TV2-s sztár üdvözölhettünk a zsűri tagjaként nem mást, mint Vujity Tvrtkót. A csapatok nem kímélték sem egymást sem Tvrtkót szerelmi vallomásaikkal, szatirikus írásaikkal. Természetesen, mint minden este kezdetét vette az elmaradhatatlan discó. Discósaink tényleg profik voltak, mint ahogyan ezt a nemzetközi vizsgájuk is bizonyította. Szerdán a Mezőbank tartott előadást arról, hogy a hallgatók hová tudják elrejtetni igen komoly ösztöndíjukat. A színek és a esodálatos Oriflame termékek bemutatója után megerkezett végre rekeszizom szagátóknak Maksa Zoltán. Este világbajnoki helyezettek és világbajnokok mutatták be nekünk lehetetlennek tűnő dolgot, hogyan lehet egy „szál hajon” pörögni néhány break-es elemmel kombinálva. Bemutattak egy egyedülálló forgástechnikát páros táncban, és egy electric-boogie koreográfiát. Csütörtökön egy szuper és hajmeresztő ügyességi elemeket tartalmazó csöppet sem vészélytelen kerekpár bemutatót tartottak a Trial team tagjai.

ÖSSZEKÖTŐ

Átugrottak nyolc emberen, mi több keresztül is hajtottak rajtunk. A szerencsés időjárást kihasználva megvalósulhatott a kissé már-már jeges tengerre hasonlítható Balatonban az elmsradhatatlan vízi-vetélkedő, melynek során vízi balett, Bay Watch jelenetek és megannyi örület kapott szabad lámpát. A megszáradás és felmelegedés után preventív AIDS előadást hallhatunk, majd a Leó Amici egyesület interaktív színházában vehetett ki-ki részt. Este a discóban szatyrvendégeként léphetett fel a V.I.P és a Fekete Vonat. A pénteki zárónapra nem kisebb nagyvagyúk jöttek, mint Fekete László a világ legerősebb embere, akiről személyes tapasztalatok alapján mondhatom azt el, hogy igen erős ember. A kisebb malom követ még csak felemeitem a vállamig, azonban a 100 kg-os beton lapot csak mellkasig tornáztam fel. Ezek után Kati Gábor a HÖK alelnöke tájékoztatót tartott a Hallgatói Önkormányzatról és az aktuális problémákról, mint a diákigazolvány a lakhatási támogatás, tandíj. A vacsora után érkezett meg az 1998-as év fitness világbajnoka Kállai Ildikó tanítványaival, aki előadást tartott az igen speciális életmódjukról és egy a számunkra koreografált gyakorlatot mutattak be. Este zárásként bátran mondhatom, hogy tényleg a Gólyák tiszteletére került sor a tűzijátékra, mely perceként keresztül szórakoztatta és gyönyörködtette a tábor lakóit.

A tábor záró programjaként kihirdetésre került a napok óta zajló vetélkedés záró eredménye, majd elkezdődött a felejthetetlen záró buli. Másnap a szomorú búcsúzás percei következtek és tábor átadása. Tényleg szuper jól sikerült tábor lett az idei, melyben nem titkolom igen jól éreztem magam, és hát ki is tudná elfelejteni a résztvevők közül azokat a most, már hagyomány teremőnek szánt „szívaes” jutalmakat. Kétlali dologként saját élményemmé is vált, amikor harmadikként ragasztottak össze két lelkes pécsi Gólyával.

Legvégül köszönetemet szeretném kifejezni fő segítőimnek feleségemnek Dr. Kadia Pirokának a jogi ügyintézésért, Soós Viktornak a kiadványok és a szervezésben nyújtott segítségéért, valamennyi HÖK választmányi tagnak, a POTE EFK Tagozatigazgatóinak, Gazdasági vezetőinek a támogatásért, a POTE Balatonvilágosi Üdülő dolgozóinak, a meghívott előadóinknak és mindenkinek aki, bármilyen formában segítséget nyújtott a Gólyatábor megvalósításában, szervezésében.

Köszönet természetesen a Gólyáknak is jár a részvételért, hiszen nélkülük.....!

nem jöhett volna létre az idei tábor sem!

Sébők Péter
a POTE EFK HÖK elnöke

↑ *Sébők Péter HÖK elnök*

Egy dinnye lehet kapott ... →

Gólyatábor — 1998.

ÖSSZEKÖTŐ

*Fekete László
az erős ember*

Playboy nyuszi

*Itt van az ősz:
kedvelnek a Gólyák*

Gólyatábor képekben — 1998.

ÖSSZEKÖTŐ

Pillanatkép a vetélkedőről

Néptánc bemutató

Vujlty Tyrtko és a hozzá idézett szerelmi vallomás

A kerékpársonglőrök

Gólyatábor képeken — 1998.

Markusovszky-ünnepség 1998.

Dr. Buda József ünnepi beszéde

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 150 éves évfordulóján - melyet sajnos nem a jelentőségének megfelelő módon ünnepeltünk - adhatjuk hírül, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság plénuma akkreditálta a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar által benyújtott egyetemi szintű ápolóképzés anyagait.

Ezen alkalom, valamint az a tény, hogy a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar az hazai Ápolástudományi Tanszék székhelye, amely jelenleg 1000 főiskolai szintű ápolástanhallgató képzését koordinálja, gyakorlókörházaink (Pécs, Kaposvár, Szombathelyen és Zalaegerszegen) pedig részei a WHO Magyar Együttműködő Központjának, megkívánják, hogy áttekintsük az 1848-49-es évek ápolástörténetének néhány sajátos vonását.

Ha a magyar történelem fényességeit vizsgáljuk, akkor abban sokféleséggel találkozunk. Voltak nagy és nevezetes szellemi csillagok. De akadnak piszlakoló, apró szellemi őrlángok, melyek csak valamelyest mutatták az utat, majd fátylaként lobbantak fel vagy lobbantottak fel másokat. Míg mások lidércfényt árasztanak maguk köré. Sajnos a nideg valószínűleg lidércfényrel világított volt többben, az őrlángon égők kisebbségben, mert ez utóbbihoz bátorság kellett.

Különös korszak volt a XIX. század első fele. A magára talált magyar nép, a nemzeti újjászületés és a polgári átalakulás lázában, egyaránt fénylő csillagokat szült, a politika, az irodalom és a tudomány területén egyaránt.

Mi volt ennek a nagy nemzedéknek a mozgatórugója?

A közös erőfeszítés, a közös akarat és a közös cél azonossága!

Az államférfiak, az írók, a tudósok együtt munkálkodtak. Ehhez a nemzedékhez tartozott többek közt Bugát Pál, Markusovszky Lajos és Kossuth Zsuzsa is.

Minél inkább távolodunk a kortól és azoktól, akik akkor éltek és alkottak, annál nagyobbban látjuk őket, és fedezünk fel új vonásokat életművükön. Rá kell jönnünk, hogy számos mostani új gondolatunk csak azért új, mert nem ismerjük kellően elődeinket. Az ő sokoldalúságuk mindig tartogat számunkra meglepetéseket, és aszerint, hogy a tudomány melyik pillanatától figyeljük felfogásukat, tevékenységüket, érdekes és értékes színpontokkal gazdagodik ezeknek a rendkívül egyéniségeknek a portréja.

A kor egyik fénylő csillaga Bugát Pál, akit a feltartóztatathatatlanság kötelességűdat, az óriási akaratú és vasszorgalom jelleméz; akinek a kudarcok még csak megcélózták jellemét, 1824-ben kapta meg kinevezését a pesti egyetemre,

mint a sebészek számára felállított elméleti orvostan professzora. 24 évig oktatott - és mint írta - „a többiekhez képest csak felerőlt tanszék”-en. (Megjegyzése kísérletiesen hasonlít Egyetemünk orvoskara tanári testületében elhangzott „egyetemi félkar” minősítéssel.) Bugát, a sebészek számára tartott előadásain döbönt rá a magyar orvosi szaknyelv hiányosságaira. Ezt követően szakirodalmi munkásságának jelentős része határozottan a műnyelv megalkotása érdekében született. Külön mérföldköként említendő a magyar orvostudomány fejlődésében és az orvosi közvélemény összefogásában az Orvosi Társaság című folyóirat megindítása.

1848-ban a fokozatos átalakulás híveként Széchenyit támogatta, ennek ellenére azonnal a szabadságharc eszméje mellé állt. Országos főorvos lett, ahol igazi lehetőségek kínálkoztak orvosi és szervezői tehetségének. Alkalma nyílt sokoldalú képességének gyakorlásban történő kibontakoztatására.

A szabadságharc alatt végig kitartott a kormány mellett. Ezért a világi fegyverletétel után megfosztották egyetemi katedrájától, sőt nyugdíjától is. Budán telepedett le és orvosi magánykórát mellett kertészkedett, de főleg nyelvészkedett. Büszkén élt a sebzett magányban.

Bugát Pál elhalványult szellemi portréjának restaurálása különösen aktuális napjainkban - amikor örömmel jelenthetjük, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság plénuma elfogadta az általunk kidolgozott egyetemi szintű ápolóképzésről szóló előterjesztést. Egyetemen ápolóképzés - első pillanathban sokak számára még ma is megdöbbentő kijelentés. Ez abban a korban, amikor legtöbbször minden újítással szemben merev elutasítással válaszoltak, még megdöbbentőbb volt, amikor Bugát az Orvosi Társaságban sorozatosan foglalkozott az orvosi rend-problémáival, köztük - megoldatlansága miatt - a hazai ápolóképzés rendezésével, ami igen sürgős feladatként jelentkezett.

„Szünjenek meg a különböző orvosi osztályok, s csak két osztályba tegyen az egyetemes orvos rendnek tanult kórápolók és tulajdonképpen orvosok.”

Tanult kórápoló? Az ápolószemélyzet, mint az egyetemes orvosi rend osztálya? Még ma is mehökkent, egy pillanatra.

Ezek ismeretlen fogalmak voltak az akkori egészségügyben. Voltak orvosdoktorok, sebészdoktorok, sebészesterek, polgári sebészek, gyógyszerészek, bábák, borbélyok és halottkének. Ezeket a csökkenő rangú kategóriákat találjuk a „Pest-Buda orvosi helyleírása” című kötetben. A betegápoló fogalma nem szerepel a felsorolásban. Ápolószeméllyel csupán a kórházak leírásánál találkozhatunk.

ÖSSZEKÖTŐ

Az Erzsébet apácák kórházánál olvashatjuk, hogy a nővérek látják el az orvos távollétében a betegeket. Az Irgalmiárend kórházánál kiderül, hogy a betegápolás szolgálatát természetesen egy szerzetes látta el. A Rókus Kórház leírásánál még említés sem történt ápolókról. A helyi kórházban férfiak az ápolók. Egyedül a zsidó kórház leírásánál olvashatjuk, hogy a férfiakat a férfiak, a nőket a nők látják el.

Mindezek alapján érthető Bugát felvetése, hogy hozzáértő ember kell hogy törődjön, foglalkozzon a beteggel az orvos távollétében.

„...A beteg ember körül oly sok figyelmeztetést, észrevételt és tenni való tárgyak vannak, hogy azok egy oly embernek szüntelen beteg körül való létezését kívánják, ki azokra figyelmeztet, a teendőket ügyesen végbeviszi... képes. Mivel az orvos többi foglalatosságainak, nevezetesen maga folytonos művelésének elhanyagolása nélkül mindezt véghez vinni nem képes, kitétik, hogy efféle tanult kórápolóknak nevezendő emberek elkerülhetetlen szükségesek.”

A kórápolók képzettségét is megtervezte Bugát.

„...a szükséges eledélek alkalmas, vagy alkalmatlan voltának a levegő tiszta - vagy tisztátalanságának megítélésére szolgáló ösmerek barometrum, thermometrum, hydrometrum és más levegő tulajdonságait mérő eszközökkel bányi tudás, valamint az idő naptárak és órák szerinti felosztásának tudománya...”

A tanult kórápolóknak az orvos távollétében a betegen körtümenyekre vigyázónak kell lenni, neki az emberi test közönséges felosztásán kívül egyszerűen az emberi test vidékei meghatározásának tudása is szükséges volna...

Mivel a tanult kórápoló volna az orvos által rendelt gyógyszerek alkalmazója, azért kellene neki azon eszközöket ösmerni, melyek által az orvosok alkalmaztatnak, hová még némely gyógyszeralakok, fürdők, fűzetek, forrázatok, pépegyvelegek készítésének tudománya is tartozik...

Mivel ugyancsak a tanult kórápolókra akarjuk a közönségesebb, mindennapi sebészi műtéteket is bízni, ezért ezeknek tanulása szinte az ő körükbe vágná, ti. székcsap, csőre, nádaly-, köpöly-, kutas-, hólyaghúzó tapasz-, gennyszalag alkalmazása, érmetzés, sebkötözés, egyszerűen az úgynevezett kisebb sebészet. A tanult kórápoló pályáját esztendő alatt végezve, neki még valamely kórházban vezető orvos mellett practice is ki kellene magát művelni, noha már tanulás alatt lehetőleg műveleteket holt vagy élő testeken gyakorolnia kell. Aztán bizottság által levizsgáztatva, bizonyosságlevelet nyerjen.”

Felvetődött az a kérdés is, hogy lehetnek-e „kórápolók” nők? Lehet-e a nőket kisebb sebészi műveletekre beosztani? Bugát ezeket a kérdéseket is megválaszolta.

„Hiszen éppen az asszonyi kedélyt teremtette az Isten kórápolóul, s kívánnám, hogy minden férfi kórápolóban, sőt orvosban is asszonyi kedély lenne a teendők rugótollá.”

A bábák vagy szülésznők az egyszerű kórápoló asszonyoknál egy fokkal magasabban állván, ki szülészetre szánná magát, annak először kórápolónak kellene lenni, úgy, hogy a szülést seminariuma a jelesebb kórápolónak osztálya volna. De hát borbélylegényekkel mit csinálnátok, úgy vélem, hogy ezen mesterséget a fodrászattal kellene összeházasítani, hiszen annak a szakállal, ennek a hajjal lévén dolga, ezen két dolog oly közel esik egymáshoz, hogy eddig is csudálom, hogy borbélyaitok kezeibe az angulkulcs és csőr helyett hajfodorítót nem adtatok. De hát háborúk és nagy epidémiák alkalmával, elegendő orvosaitok nem lévén, nemde mily nagy zavarban vagytok, nemde ezen nem mindennapi esetre is készen kell magatokat tartani ezen csapások elfogadására is életkébe idején készülőntök, mely zavarból magatokat kimenteni más módon nem tudok, mintha kórápoló orvososztályt alapítottok, kik közül 10, 15, egy és ugyanazon orvos által vezéreltetvén, ez amazok segédelmével 100, sőt szükség esetében 200 beteget is eláthatna. Külföldön a sebészi tanpályát céliránytalanul találván, egymás után eltörlik, vagy legalább eltörlesztésüket tervezik, de valjon kórápoló rend alapítása nélkül jól teszik-e ezt. Alig hiszem és más részről is azt gondolom, hogy ezen eszmére, mely a dolog természetében fekszik, ha bár később is, rájönnek. Mely nemzet tehát boldog, az mely amíg egy részről a seborvosi pályát eltörli, más részről egykorilag kórápoló orvososztályt alapít.”

Az 1848. március 23-án összeült Orvoskar, 15 tagú választmányt hívott életre, hogy 8 nap alatt az orvosi ügyek rendezésére tegyen javaslatot. Az elkészült javaslat minden orvosi és egészségügyi kérdésre kiterjedt. Magába foglalta a közegészségügy reformját, a borbélyból lett sebészek működésének megtiltását, a tudományos klinikai orvosképzést, a sebészetnek orvostudománnyá való emelését, valamint a két évszázadhoz kötött betegápolói hivatás megteremtését.

Az Orvosi Tár mellékletében mindezek megjelentek, hogy széleskörű vita bontakozhasson ki a javaslatok felett.

A betegápolás ügyét végül is a szabadságharc eseményei lendítették előre. A korabeli szóhasználat szerint a „kórápolók” szervezésének feladata 1848. novemberétől foglalkoztatta a Honvédelmi Minisztérium Egészségügyi Osztályát.

A betegápolás kérdése kétszer is szerepelt napirenden.

„A táborban számos kisebb, kórápolók által teljesíthető működésekre lévén szükség, ezek az egyetlenben hova előbb (mihamarább) képeztessek...”

ÖSSZEKÖTŐ

Amely helyen hadikórház létezik, a nagyobb kórházakban állandó kórházi személyzet működik, mihez képest a seregnél szolgáló orvosok számát kevesíteni lehetne. Ezen kórházakban egy kiképzett főápoló által orvosi felügyelés alatt képeztesenek a tábori kórápolók.”

Ebben az időben, majd a kiegyezés után Markusovszky Lajos, mint őrláng, majd fénylő csillag, hogy mit tett és mit hozott létre a magyar orvosi irodalom, az orvosi tanítás, a tudományfejlesztés, valamint hazánk közegészségügyi fejlesztése terén, miként emelte az orvosi ellátás becsületét kifelé, és etikai tartását befelé, hány szállal járult azon - ma már erős - kövelék létrehozásához, amely a magyar tudományt a nyugatival összekötötte, már számos alkalommal és néha sokkal hivatalosabbak megemlékeztek. Ezért most a forradalmi időszakot és eseményeket vizsgálva, láthatjuk, hogy Markusovszky 1848 márciusában az egyetemi fiatalsággal, együtt Balassával és Korányival, azonnal csatlakozott a forradalmi mozgalomhoz.

Először a klinikán a sebésülteket ápolta, majd maga is bevonult a honvédsereghez. Tábori sebészorvosnak jelentkezett. Különc az orvosnevelés keretei közül, a sebésültek ápolásának, ellátásának szentelte nem mindennapi sebészi képességeit. Ez a munka, valamint a hártérre küldendő orvosok sebészeti oktatása foglalta le idejét. Görgey hadseregében az ún. muraközi hadtestben - amely Zala és Vas megyékben állomásozott - teljesített szolgálatot a szabadságharc végéig.

Négy vas megyei faluban tábori kórházat szervezett. Kiváló lovas lévén, lóháton járta be naponta kórházait. Amikor Görgey az ácsi csatában megszebesült, súlyos fejsérülést szenvedett, Lumnitzer Sándor javaslatára Markusovszkyt Komáromba vezényelték a tábornok ápolására. Ezt követően törzsorvosként kísérte Görgeyt Aradra, Világosra, Nagyváradra, majd onnan származtatásba, Klagenfurtba.

Mindez olyan nagy bűn volt a forradalom leverését követően, hogy a megtorlás nem is maradhatott el. Tognio, az orvosi kar dékánja felfüggesztette állásából, még a bűntörvénnyel is kidobta klinikai szobájából. Balassa, aki éppen akkor szabadult a fogságból, fogadta őt magához.

A szabadságharc alatt kevés volt a tábori kórház, a meglévőkben is leírhatatlan volt a fejtelenség. Az elhanyagolt állapotok miatt többen meghaltak. Amikor mindezek tudomására jutottak Kossuth Lajosnak, megszemlélte az Üllői úti tábori kórházat. A szemle eredménye lesújtó volt.

„Mindem türelmet el kell veszteni. A Lager Ispótlay valóságos mótely tanya! Nincs ágy, nincsenek főzőedények, a szobák fűtetlenek - bűzhöd szalmán hever a rongyos nép - pokrócok nélkül - napokon át nem eszik meleg ételt - valóságos lélekrázó botrány!...”

Ezt követően sorozatos intézkedéseket hozott. Új kórházak megnyitására adott parancsot.

Azonban az is nyilvánvalóvá vált, hogy tanult kórápolók nélkül egyenesen lehetetlen a lelkiismeretes gyógyítás. Ezért előkészületek történtek arra, hogy kórápolói tanfolyamot indítsanak. A tanfolyam lebonyolítását a Szvetnay utcai tábori kórház vezetőjére, Eckstein Frigyes egyetemi tanárra bízták. Mire a tanfolyam megindulhatott volna, Windischgratz vezetésével a császári haderő a fővárosra ért. A hadiállapot miatt Debrecenbe települt át a kormány. Így 1849 februárjában a betegápolás kérdései még mindig megoldatlanok.

Kossuth javaslatára a társadalom öntevékeny erejét is mozgósították, főleg a nők munkájára kívántak támaszkodni. Az országosan megalakult nőegyletek segítségét kérték. Kossuth feleségének, az Országos Nőegylet elnök-nőjének felhívására az asszonyok és lányok párnákat, lepedőket és tépésnek való vásznakat gyűjtöttek. Ezt örökítette meg Munkácsy Mihály a „Tépesésinálók” című képen.

A megindult híres tavaszi offenzíva az ápolás terén végre megoldást igényelt. Kossuth 1849. április 16-án országos főápolónővé nevezte ki Meszlényiné Kossuth Zsuzsát, ezzel egy új csillag fényelt fel a forradalom égen.

A függetlenségi nyilatkozat lázas napjainak pillanatnyi szünetében írta meg levelét húgának.

„Kedves Nővérem!

Mély megilletődéssel tapasztalván azt, hogy bajnokaink - kik teljes áldozatkészséggel vívnak hazánk szent szabadságáért és függetlenségéért - midőn a harcmezőn nyert megsérülések következtében kórházakba vitetnek, ott az orvosi segedelmén kívül vajmi ritkán találkoznak azon gyöngéd ápolással, mely a szenvedőknek egyhűlést, gyakran tökéletes felüdülést ad.

Hogy tehát az e részben hiányokon a lehetőségig segítve legyen, s a tábori kórházakban selymő harcossaink az orvos rendelte gyógyszereken felül még a segedelem azon nemében is részletessenek, melyet leginkább nőkezek képesek nyújtani, Téged, kedves Nővérem, ezennel az összes tábori kórházak főápolónőjévé kinevezlek; adván és engedvén hatalmat az álladalom költségén két segédápolónőt az úgynevezett irgalmas nővérek köréből magad mellé vehetni, kiknek közreműködésével mindazon intézkedéseknél, miket a kórházakban - az orvosi segedelmén kívül - a betegek ápolására nézve hasznosnak és célszerűnek tartandasz, azoknak teljesítésére az illető hatóságokat, kormánybiztosokat, kórodaparancsnokokat s felügyelő orvosokat felszólítván, ezek intézkedéseidet elősegélleni mulaszthatatlan kötelességüknek ismerjék.

Erősen meg vagyok győződve, hogy általánosn elismert szelid keblednek nemes ösztönét követve, sérült vitézeinknek a kórodákbanl ápolása körül akként intézkedenel, mint azt az anya-, testvér- s honunk hí leányától méltán megvárhatni.

Kossuth Lajos

a Honvédelmi Bizottmány elnöke.”

Debrecen, 1849. április 16.

Markusovszky ünnepség 1998.

A kinevezés a katonai parancsnokok és a honvéderősi kar tagjai körében több helyen ellenkezést váltott ki, nehezen értették meg annak igazi értelmét.

Érezve Flór Ferenc bizalmát, kinevezése után Kossuth Zsuzsa felhívást intézett a tábori kórházak igazgatóihoz.

„...Jegyen szíves haladék nélkül azon hiányokról tudósítani, amelyek az orvosi segédmen kívül a betegeknek szorosabb értelemben vett ápolás, az ételmezés és a tisztaság fenntartása érdekében mutatkozik, miszerint addig is, amíg a szükséglet javításáról személyesen tapasztalást szerezhetnék, a hiányok elhárítása körül haladék nélkül intézkedhessen.”

Majd felhívást a magyar nőkhöz.

„Tihozzátok szólok, szülőföldem hűkeblű leányai! Nézzetek be néha katonai kórházainkba. Ott fekszenek sebesült harcosaink, távol az édes anyai, távol a női és testvéri ápoló karoktól... Ama drága sebek megérdemlik, hogy résztvevő kebellet gyengéd kezeitek kötözzék...”

Engem pedig, midőn igénytelen szavamat hozzátok emelem, azon erős hit lelkesít, hogy a főápolónő Szegedre érkeztek egy betegápoló nőegyletet találand Szegeden, mely sebesült harciaink gyógyítása körül üdvös sikerrel fáradozik.”

Főápolónői szemléi során minden intézményt felkeresett, utasításokat adott, javaslatokat tett újabb kórházak létesítésére, pontosan megjelölve az igénybeveendő épületeket is. Közel 70 új tábori kórház felállításához nyújtott segítséget, biztosította felszereléseiket, női személyzetet és ételmezésük megszervezését. Mindvégig azt az elvet vallotta, hogy a sebesülteknek gondos ápolás és emberi bánásmód jár, még akkor is, ha a esatateren ellenség volt.

A kormány újra megbízást ad Balassának az időközben megszakadt hadorvosi tanfolyam és azon belül a kórápolói tanfolyam megindítására. A kórápolói tanfolyam felelőse Arányi Lajos lett. A júniusra tervezett tanfolyamok megindítását ismét a háború fordulata akadályozta meg.

Haynau seregének előretörése miatt ismét fel kellett adni a fővárost. Kossuth Zsuzsa feladata a sebesültek áttelepítése lett.

“Polgártársnők!

Mint nőegyleti tag szólottam hozzátok Debrecenből, midőn elébe mentünk a véres küzdelmek által nyerendő szabadságunk. Azóta kormányi megbízás tűzte ki kötelességemül az önként választott pályát, hőseink ápolását... Most én intézek hozzátok kérélmét. Intézem a kormány megbízásából, ki azon reményben bízánija rátok a hon hű fiait, testvéreiteket, hogy őket a vészujtotta honnak megtartani és visszaadni kedves és mmlaszthatatlan kötelességeknek tartandjátok...”

A kormány másodszor elhagyja a fővárost, hogy a honmentés nagy művét bevégezzel törekedjék... Minden intézkedés megtétetett a könnyebb sérültek elszállítására, de vannak, kik az út nehézségeit meg nem bírnák és ezeket ajánlom jótékony figyelmetekbe. Vegyétek őket házaikba, gyógyítsátok saját orvosaitok által, ápoljátok őket nőkhöz, honleányokhoz méltó feláldozó hűséggel, kezeitekbe tettem életüket, épségüket. Tartásátok meg őket a honnak s az életnek, hogy örveledzhessenek a szabadságnak, amelyet kívívni segítének. Legyetek szerény munkásai a közboldogság nagy épületének... legyetek őrangyalai szenvedő hőseinknek, legyetek nők!!!

Hogy ezen felszólítás nyomán felmerülő segédmezésnek irányt és összpontot adjak, megkértem és megbíztaam három nőt, kik nemes ígéretekhez képest eszközlői leendének minden önkéntes jótéteményeknek. Nevelék ismeretesek szenvedő honvédeink előtt. Székáts Júlia, Balog Amália és Forster Karolina.

A kórház-igazgatók hivatalosan értesítvék, miszerint a fenn-nevezett asszonyságok felszólítására sérült beteg honvédeinket akár összesen, akár egyenként a nők ápolására bocsájtani kötelesek.

Ne csüggedjétek testvéreim! Isten velünk! Ki ellenünk!!!

Meszlényi Kossuth Zsuzsanna

1849. augusztus 13, délután 15 óra. Megkezdődött a fegyverletétel.

Az országos főápolónő is menekül, de nem jut messzire, csak Nagyváradig, ott orosz fogságba esett. Innen Haynau megerkezése ragadja ki és hurcolja budai börtönbe. Fél évig énylődik ott, majd hadbírótság elé kerül. Ugye rosszul áll, de osztrák katonatisztek közbenjárása megmenti, mellette tanuskodtak, hogy egyformán gondos, gyengéd ápolásban részesített osztrákok, magyart egyaránt. A hadbírótság elfogadta, hogy csak ápolónő volt, így szabadon bocsájtották. Amerikában, emigrációban halt meg 34 éves korában.

Nem könnyű feladat az életsorsok minden mozzanatát megközelíteni, hiszen személyük, működésük ma már elég nagy távolban szunnyad tőlünk. Sok élsárgult régi folyóiratot, megkopott emlékbeszédet, és sok, ma már jórészen elavult kötetet kell végiglapoznunk ahhoz, hogy csak valamennyire is halvány tájékoztatást kapjunk arról a sok maga korában nagy, sőt szinte csodálatos alkotásról, gondolatról, amely összetapadt a nagy idők, nagy események, nagy személyiségek nevével.

A magyar szabadságharc betegápolása, az önkéntes ápolónői kar megszervezése, a hadifoglyokkal való humánus törődés történelmi értékű bizonyítékok. A krími háború előtt - Florence Nightingale tevékenységét megelőzve - a magyar önkéntes ápolónői intézmény olyan emberbaráti elveket valósított már meg, melyek a későbbiekben a vöröskeresztes mozgalomban váltak általánossá.

ÖSSZEKÖTŐ

Bugát megálmodta, Markusovszky megszervezte volna és Kossuth Zsuzsa megvalósította volna a korszerű ápolóképzést, ha a sors kegyesebb hozzánk. Az előzőekben idézett „boldog ország” hazánk lehetett volna, húsz évvel megelőzve a világhatalommal rendelkező Angliát.

Londonban ugyanis 1860-ban nyílt meg a modern betegápolást tanító Florence Nightingaleiskola. Így nekünk 150 évet kellett várni ahhoz, hogy bejelenthessük az egyetemi szintű ápolóképzés akkreditációját.

A szellemi munkával foglalatok számára az örlángszerű kötelező. A szellemi munkával foglalkozóknak azonban fáklyatűzként is kell lobogniuk, mint ahogy tették azt 1848-ban, vagy 1956-ban.

A fellobbanó tűzhöz, mely meleget és fényt is ad, olykor gyújtóláng szükségeltetik.

A nagy szellemi csillagok mellett olykor örlángként is kell üzemelni, tűzjelként, mint 180 éve, 1848-ban; negyvenkét éve, 1956-ban; és ma is, a harmadik évezred küszöbén.

Kárpát-medencébe zsugorított országunkban, ha rádöbbenünk szellemünk felelősségére, nem tehetünk mást, mint ki-ki a maga örhelyén vigyázza a megmaradó magyar nép-szellemiség-tűzét.

Dr. Buda József

Főigazgató Úr 1998. június 12-én, Szombathelyen, a Markusovszky-ünnepségen mondta el fenti ünnepi beszédét.

WHO Klinikai Demonstrációs és Oktatási Egységek konferenciája

A POTE Egészségügyi főiskolai Kar Zalaegerszegi Tagozatán 1998. szeptember 25-26-án rendezték meg a WHO Klinikai Demonstrációs és Oktatási Egységek soronkövetkező konferenciáját. A rendezvény szervezését a POTE EFK Zalaegerszegi Tagozata és a Zala Megyei Kórház végezte.

Házigazdák: Prof. Dr. Mészáros Lajos (oktatási főigazgatóhelyettes), Fodorné Kovács Erzsébet (ápolási igazgató). Az országban eddig három helyen működik WHO kollaboráló egység (ezekből három a POTE EFK-hoz kapcsolódva), melyek az ápolás gyakorlati oktatásának magas színvonalát hivatottak előmozdítani az európai standardoknak megfelelően. Ez alkalommal a konferencia témái az oktatás köré csoportosultak.

Több meghívott előadó vett részt, előadást tartva, így: Dr. Agg Géza (tanácsadó, Oktatási Minisztérium), Prof. Dr. Illei György (POTE EFK Ápolástudományi Tanszék vezető), Vizvári László (főigazgató, ETT), Dr. Rubecz István (orvosigazgató, Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg). Az Oktatási Minisztériumot Dr. Csontos András főtanácsadó képviselte. A WHO Magyarországi Együttműködési Központot Csetnek Júlanna mutatta be és számolt be az eddigi tevékenységről és a megvalósításra kerülő újabb projektekről.

Gyermekfogászati Prevenációs Ankét a Kaposvári Tagozaton

Rangos hazai és nemzetközi szakemberek részvételével Gyermekfogászati Prevenációs Ankét színhelye volt a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Kaposvári Tagozata. Az ankét szervezője a Somogy Megyei ÁNTSZ és a Gyermekfogászati Prevenációs Bizottság. Az előadássorozatot meghallgatták a Kaposvári Tagozat hallgatói, a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola növendékei, valamint a gyermekfogász hálózatának képviselői. Megismerhették a fogászati egészségnevelés és prevenció legújabb módszereit.

Hasonló rendezvény az országban három helyen kerül megrendezésre. Az ülés elnöke Dr. Gáspár Ferenc megyei stomatológus szakfőorvos szerint a kaposvári tanácskozás a megyében folyó jól koordinált szakmai munka elismerését jelenti. A résztvevők írásos ismeretterjesztő anyagot kaptak kézhez, valamint az előadások után a fogápoláshoz nélkülözhetetlen tartalmú ajándékcsomagot vehettek át.

Kaposvár, 1998. szeptember 29.

Dr. Gyódi Gyula *Dr. Gáspár Ferenc*
tagozatiigazgató megyei szakfőorvos

Szakmai rendezvények Kaposváron és Zalaegerszegen

ÖSSZEKÖTŐ

Ösztöndíj

1998/99. tanév I. félévére érvényes tanulmányi ösztöndíjak

Kiemelt tanulmányi ösztöndíj :

(Az utolsó két félév átlagolt átlaga 4,71 vagy felette.)

átlag	ösztöndíj
4,96 - 5,00	15 300 Ft
4,91 - 4,95	14 300 Ft
4,86 - 4,91	13 400 Ft
4,81 - 4,85	12 500 Ft
4,76 - 4,80	11 800 Ft
4,71 - 4,75	11 100 Ft

Alap tanulmányi ösztöndíj :

(Az utolsó félév átlaga alapján.)

átlag	ösztöndíj
4,96 - 5,00	10 600 Ft
4,86 - 4,95	9 900 Ft
4,76 - 4,85	9 200 Ft
4,66 - 4,75	8 600 Ft
4,56 - 4,65	8 000 Ft
4,46 - 4,55	7 400 Ft
4,36 - 4,45	6 900 Ft
4,26 - 4,35	6 400 Ft
4,16 - 4,25	6 000 Ft
4,06 - 4,15	5 600 Ft
3,96 - 4,05	5 200 Ft
3,86 - 3,95	4 800 Ft
3,76 - 3,85	4 500 Ft
3,71 - 3,75	4 200 Ft

Pécs, 1998. szeptember 29.

Sebők Péter
EFK HÖK
ügyvezető elnöke

Tanulmányi ösztöndíjak 1998/99. I. félév

~EGY MASTER'S DEGREE TÖRTÉNETE~

Az 1990. utáni rendszerváltás egyik fontos területe az egészségügyi-szociális ellátó rendszer reformja. Az átalakítás a mai napig tart és állandó társadalmi-politikai feszültségek forrása. A reformfolyamat kulcsa a megfelelő szakembergárda biztosítása, akiknek segítségével az új egészségügyi rendszer felépítése és működtetése történik. Számos nemzetközi (Tempus, Phare, Világbank) segítséggel létrejött project tüzte ki feladatául a fentebb említett cél megvalósítását.

Vélhetően mind volumenében, mind szakmai jelentőségében kiemelkedő a *Világbank* (The World Bank) „*Health Services and Management*” projectje. Ennek keretében fiatal magyar szakemberek vehettek részt külföldi egyetemeken folyó, posztgraduális fokozatot (M.Sc., Ph.D.) nyújtó képzésben. A programban résztvevő hallgatók ösztöndíját illetve tandíját Világbanki keretből finanszírozzák. A beiskolázott hallgatók az alábbi főbb szakterületeken folytathatják tanulmányaikat: analysis for health care decisions, epidemiology, health economics, health services-research and management, health policy, medical statistics, medical demography, public health.

Jelen sorok írója egy éves „Master of Science” programon folytatta tanulmányait a rotterdami Erasmus Egyetemen (*Erasmus University Rotterdam*, The Netherlands Institute for Health Sciences). A programon résztvevő hozzávetőlegesen 40 hallgató közel 20 különböző országból (Európa, Afrika, Észak-Amerika, Ázsia) érkezett. Az oktatás nyelve az angol volt.

Az Erasmus Egyetem, mint egyetem viszonylag új intézmény. Előzményét a rotterdamiban régóta folyó gazdasági-pénzügyi képzés teremtette meg. Itt található a világ legnagyobb kikötője, mely a gazdálkodás és kereskedelem alapjait jelenti. A város gazdasági súlyát jelzi, hogy számos nyersanyagot illetően a világpiacon illetve a nemzetközi tőzsdéken a rotterdami kikötőben érvényes árak alapján jegyzik az adott termékeket. Ebben a városban és jellegzetes holland városokkal (Amsterdam, Utrecht, Delft, Maastricht, stb.), Rotterdam újszerű, amerikai nagyvárosra emlékeztető stílust mutat. Ennek oka a II. világháborúban elszenvedett német bombatámadás: a németek, rendkívül rövidre tervezett villámháborúval akarták elfoglalni Hollandiát. Miután ez nem sikerült, példa statuálásként porig bombázták Rotterdamiót. Ennek láttán a holland állam azonnal kapitulált.

Jelenleg hozzávetőlegesen 15.000 hallgató tanul az egyetemen, köztük rengeteg külföldi. Az Erasmus Egyetem nemzetközi reputációját jelzi, hogy a világ első közgazdasági Nobel-díját egy itteni professzor kapta meg (Jan Tinbergen, 1969), továbbá a „School of Management” a világ 10 legjobb menedzserképzője között rangsorolt intézmény.

A „*Master of Science*” (M.Sc.) végzettség egyetemi fokozatú posztgraduális oklevél. Három fő típusát különböztetik meg. A „taught” M.Sc. programokon a hangsúly a képzés oktatási elemén van. A „professional” M.Sc. programok a szakmai gyakorlat szempontjából fontos elemekre koncentrálnak (pl.: M.P.H. - Master of Public Health, M.H.S.M. - Master of Health Services Management). A harmadik típus (M.Sc. by research) esetében a képzés során az önálló kutatási munka, az elemző- és problémamegoldó készség fejlesztése dominál, mely a képzés végén nem a hazai gyakorlatban általánosan megszokott szakkolgozattal (diplomamunka, záróvizsga dolgozat), hanem egy nemzetközi méretekkel elfogadható tudományos közleménnyel zárul. A rotterdami iskolában a képzés a kutatási típusú M.Sc. programokra épül.

Az első félévben a kötelező tantárgyak oktatása folyt. A *moduláris rendszer* keretében két-három héten keresztül ugyanszón tárgyat hallgattuk, majd egy hetes felkészülés után következett a vizsga. A tantárgyak az alábbi főbb területeket ölelték fel: study design & epidemiology, public health & health policy, data analysis, health services research & management. Az előadók között több holland és külföldi partner egyetem oktatói szerepeltek.

A második félévben *credit-pontos rendszerben* folyt az oktatás. Mintegy 15-20 tantárgyat tartalmazó listából választhattunk ki az általunk kismért, illetve a programvezetők által jóváhagyott kurzusokat. A kínálati listán a rotterdami Erasmus Egyetem kurzusai mellett számos más intézmény programjai is szerepeltek. Ennek háttérét az biztosította, hogy az Erasmus Egyetem kölcsönös akkreditáció után credit-pontos csereprogram hálózatot alakított ki a következő külföldi intézményekkel: University of Cambridge (Cambridge, Egyesült Királyság), Karolinska Institute (Stockholm, Svédország), Columbia University (New York, USA), New England Epidemiology Institute (Boston, USA). Ezen program keretében a hallgatók kölcsönösen látogathatták a hálózatban résztvevő egyetemek kurzusait, s az egyes egyetemek ezeket további feltétel nélkül elfogadják saját tananyaguk részeként. Így állt módomban részt venni a *Karolinska Institute*, illetve a *University of Cambridge* kurzusain.

A credit-pontos kurzusok mellett fontos szerepük volt az ún. kiegészítő tantárgyaknak, mint a számítástechnikai ismeretek, tudományos közlemények írása angol nyelven, statisztikai software-ek alkalmazása a kutatási munkában.

ÖSSZEKÖTŐ

A második félév további része a „*Master's thesis*” elkészítésének jegyében telt el. A kutatási téma vagy a hallgató által javasolt kérdésre koncentrált, vagy lehetőség volt bekapcsolódni az Egyetem tanszékein folyó kutatásokba. A felhasznált adatok a hallgatók saját országából, nemzetközi adatbázisokból vagy az Erasmus Egyetem és a képzésben résztvevő más intézmények kutatási projectjeiből származtak. Tutoraim az Erasmus Egyetem „*Department of Health Policy and Management*” oktatói voltak: Prof. Frans F.H. Rutten Ph.D. (professor of health economics and medical technology assesment) és Niek Klazinga M.D., Ph.D.(assistant professor of social medicine). Rutten Professzor Úr egyben a tanszék vezetője, míg Dr. Klazinga a holland „National Organization for Quality Assurance in Hospitals” (CBO, Utrecht) egyik vezető munkatársa.

A hallgatók az Erasmus Egyetem külföldiek (hallgatók, oktatók) számára épített kollégiumában (Erasmus International House) kaptak szállást. A *kollégium* alapegysége az apartman, mely két bebitorozott szobát, előszobát, jól felszerelt konyhát és mellékhelyiségeket foglal magába. Minden hallgató külön szobában lakott, és az apartmanban lakó két hallgató közösen használta a többi helyiséget.

Szociális programokat (kirándulásokat, fogadásokat, kulturális rendezvényeket, megemlékezéseket, bulikat) az Egyetemen működő diákszervezetek, az Egyetem vezetése, az intézet és önértékelési kezdeményezésként a kurzus hallgatói egyaránt szerveztek. Ezeket a programokat a külföldi hallgatók mellett a holland hallgatók, valamint a holland és külföldi oktatók egyaránt résztvevtek.

A hallgatókat bevonták az Egyetemen szervezett tudományos rendezvényekbe is. Mind a nagyobb kongresszusokon, mind az intézeti, tanszéki referátumokon résztvehetünk.

A project keretében fokozatot szerzett szakemberek **idehaza** állandó munkahelyük mellett a Debreceni Orvostudományi Egyetemen működő Magyar Népegészségügyi Iskolában, illetve a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen működő Egészségügyi Menedzserképző Központban folytatnak oktató munkát. Szakértőként, illetve projectvezetőként bekapcsolódhatnak a Világbank hazánkban folyó szerkezetátalakítási projectjeibe. Véltetően hosszabb távon ezen szakemberek helyet kaphatnak az egészségügyi és szociális ellátó rendszer gyakorlati munkájában, a kórházak, klinikák, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, a Népjóléti Minisztérium és egyéb, a területhez kapcsolódó szervezetek tevékenységében.

Régi felismerés, mely szerint az éhezőnek az adományként odavetett hal csupán átmeneti megoldást jelent, és hosszabb távon jobb, ha megtanítják hogyan kell kifogni a halat. A hivatkozott Világbanki project rendkívül fontos eleme az oktatási komponens, mely lehetővé teszi, hogy a fiatal szakemberek nemzetközi mércével is elismert egyetemeken folytathassák tanulmányukat, és szerezhessék világszerte ismert és elismert végzettséget.

Igy hazánkban is kialakul egy olyan magasan kvalifikált szakembergárda, akik az egészségügynek ezen a hazai viszonylatban meglehetősen újszem területén képesek eligazodni, és hosszabb távon, a világbanki szakértők kivonulása után is garantálhatják az egészségügyi reformfolyamatok szakszerű menedzselését.

Főntos **tanulsága** volt ennek az egy évnél a problémák megközelítésében és megoldásában tapasztalt, a hazai és nyugat-európai felfogás közötti különbség. Hiszen a hazai infrastruktúrát viszonylag gyorsan sikerül fejleszteni, szaktudás tekintetében a magyar felsőoktatásnak és tudománynak eddig sem volt szényenkeztetője a nyugati színvonalal összehasonlítva. Óriási különbség van azonban még ma is a szemléletmódban. Abban a szemléletmódban, mely a magyar gazdaságot már kezdi átrendíteni a holtpontra, s melynek átéléte és meghonosítása a hazai viszonyokhoz úgy az egészségügyi ellátásban, mint a felsőoktatásban hasznos lenne.

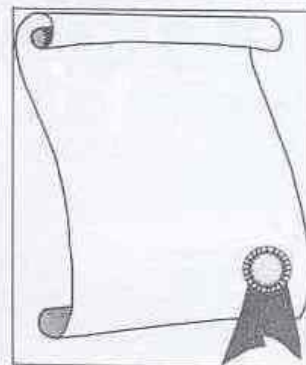
Dr. Boncz Imre
főiskolai adjunktus

Köszönetnyilvánítás:

Az egy éves Master of Science programhoz szükséges ösztöndíjat, illetve a tandíj fedezetét a **Világbank** „Health Services and Management” project biztosította. A cambridge-i és stockholmi kurzusokhoz kiegészítő támogatást nyújtott az **OTP Bank Rt.** Fáy András Alapítványa és a **Glaxo-WellCome** gyógyszergyár.

Köszönet a Világbanki Programiroda munkatársainak a tanév során nyújtott folyamatos támogatásért, az OTP Bank Rt. és a Glaxo-Wellcome vezetőinek, mindazoknak, akik segítettek az egy éves tanulmányút létrejöttét.

Köszönöm továbbá **Karunk és a Pécsi Tagozat** vezetőinek, valamint munkatársaimnak minden támogatásukat, mellyel segítettek külföldi tanulmányutam zavartalan lefolyását.

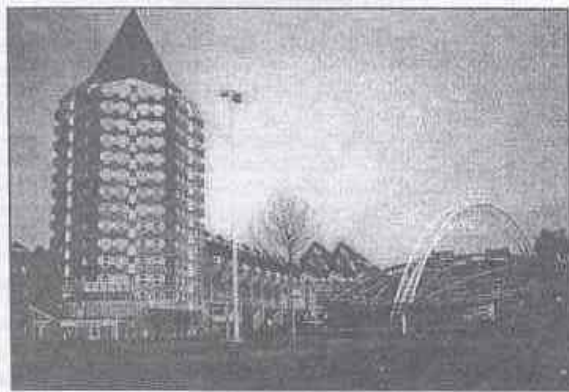
Master of Science

ÖSSZEKÖTŐ

*Egy rotterdami furcsaság:
ceruzaház és kockaházak*

Az Erasmus Egyetem Központi Épülete

Sajt piac Alkmarban

*Amennyiben valaki érdeklődik a külföldi
továbbtanulási lehetőségek felől, az
alábbiak szerint vágyok elérhető:*

Tel.: (72) 315-766

E-mail: boncz@apucs.pote.hu

Dr. Boncz Imre

Master of Science

ÖSSZEKÖTŐ

Certificate

The Netherlands Institute for Health Sciences hereby declares that

Imre Boncz

Born May 17, 1969 in Zalaegerszeg, Hungary

who has appended his/her signature below,
has successfully completed the programme of

Master of Science in Health Services Research

August 1996 - June 1997

This programme took place at Erasmus University Medical School,
Rotterdam, The Netherlands.

Scientific Director

Albert Hofman, M.D., Ph.D.

Deputy Scientific Director

Frans J. Kok, Ph.D.

Chairman Scientific Board

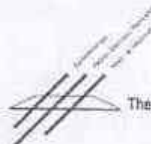
Paul J. van der Maas, M.D., Ph.D.

Examinee

Research groups participating in the Netherlands
Institute for Health Sciences

Erasmus University Rotterdam: Department of
Epidemiology & Biostatistics; Department of
Public Health; Department of Medical
Microbiology; Centre for Clinical Decision Analysis
and the Department of Health Care Policy and
Management

Agricultural University Wageningen: Department
of Epidemiology and Public Health
The National Institute of Public Health and
Environmental Protection Bilthoven: Division of
Public Health Research and Monitoring

The Netherlands Institute
for Health Sciences

"Master of Science" oklevél

Finnországban jártunk... avagy az európai ápoláskutatásról

A Pécsi Orvostudomány Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karon a főiskolai ápolóképzéssel együtt elindult az ápoláskutatás megalapozása is. Ezen folyamatot még inkább felgyorsítja a közeljövőben bevezetésre kerülő egyetemi ápolóképzés is. Ezen kutatási terület Magyarországon még viszonylag újszerűnek számít. A kutatás metodikai bázisai a főiskolai karok ápoló képző intézményei kell, hogy legyenek. Az ápolástudomány tudásanyagának szélesítése, bővítése és az eddigi tudásanyag megalapozottságának igazolása a kutatás segítségével lehetséges. A POTE EFK ezen a területen is bizonyított sikereket mondhat magának. Ezt támasztja alá az a tény, hogy küldöttséggel vehettünk részt Helsinkiben az Európai Ápoláskutatók Munkacsoportjának 9. biennáléján, 1998. július 5-8. között.

A munkacsoportot 1978-ban hozták létre az európai ápolás területén végzett kutatások összehangolására, meglévő potenciálok kihasználására és a kölcsönös tapasztalatcsere megvalósítására. A munkacsoport konferenciáinak jelentőségét jelzi, hogy az CIN (Ápolók Nemzetközi Tanácsa) is folyamatosan figyelemmel követi a rendezvényeket és az elnöksége is képviselteti magát. Ez a rendezvény ma már nemcsak európai, hanem nemzetközi érdeklődésre is számot tart. Ezt bizonyítja, hogy a konferenciának 27 országból 564 regisztrált résztvevője volt. Idén egy rendhagyó konferencia-év volt, hiszen a Finn Ápolók Szövetsége ez évben ünnepli a 100. évfordulóját annak, hogy szervezett szakmaként jelent meg az ápolás Finnországban. A másik apró az ünnepésre az volt, hogy a WENR-t 20 évvel ezelőtt hívták életre. Ezen ismertetőjegyek a konferencián végig tapasztalhatók voltak.

Az idei évben a konferencia fő témája az ápolás tudásanyagának fejlesztése volt, különös tekintettel a klinikumban dolgozó ápolók és az ápoláskutatással foglalkozók viszonylatában.

Ezen belül a szekció fontosabb témái voltak: az ápolási tudásanyag fejlesztésének története, a kutatás hasznossága a gyakorlat számára, etikai problémák a tudásanyag bővítésében, az ápolás, mint diszciplína, stb.

A konferencián a karról öt posztert fogadott el a tudományos bizottság prezentálásra. Ezek a következők voltak:

Sasvári né Bojtor Anna - Dr. Schmelzer Maud:

Audit a házi betegápolásban

Pálfi Ferencné, Dr. Schmelzer Maud, Dr. Buda József,

Dr. Kamaróczy László:

Diplomás ápoló képzés a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karon

Müllerné Szögedi Ilkó - Dr. Alolti Nashri:

Módszertani lehetőségek a diplomás ápolók képzése során az Egészségügyi Főiskolai Karon

Betlehem József - Dr. Tárnok Ferenc:

Az újraélesztés helyzete az alapellátásban Zala Megyében

Betlehem József - Fodor né Kovács Erzsébet:

Esetmenedzselés a Zala Megyei Kórházban

Az ICN elnökségének képviselője, Judith Oulton az ápolás helyzetéről szólva a következőket állapította meg és befolyásoló szerepüket hangsúlyozta az elkövetkező években: az egészségügyi rendszer a legtöbb országban változás alatt áll és egyre fontosabb a szakma gyakorlatának és a kutatásoknak az összehangolása. A kutatás lehetőséget ad gyakorlati vezérelvek kidolgozására. Az ápolással szemben elvárható a jövőben, hogy globális szolgáltatást nyújtson az azt igénybevevők számára. A szakértőknek adatbázisát kell létrehozni és újabb együttműködéseket kell kialakítani az ápoláskutatásban. A jövőben az ápoláskutatást meghatározó ismérvek kell, hogy legyenek: a humanitás, a kapcsolatok kialakítása, a tudásanyag gyarapítása. Az ápolásban a tudásanyag fejlesztésének sarokköve az ápolás egyetemi szintre helyezése, amely jelenleg is zajló folyamat a világban. Ez teszi lehetővé az ápolástudományának elismertetését önálló tudományként. *Finnországban 1981 óta létezik egyetemi szinten ápolóképzés és először 1984-ben szereztek Ph. D. minősítést ápolásban.* Ez a szám azóta változott. Egy statisztika alapján az utóbbi időben hirtelen megnövekedett az egyetemi végzettséggel rendelkező ápolók száma az egészségügy több területén is.

A konferencia fentebb említett fő témáin kívül fontos szerep jutott a betegek pszichés gondozásával foglalkozó előadásoknak és a segítő kapcsolatok jelentőségének is. Sok előadás foglalkozott a betegek fájdalmának enyhítési lehetőségeivel és az e téren végzett kutatásokkal. A nemzetközi ápoláskutatásban megfigyelhető a kvalitatív kutatási irányzat erősödése. Ezen típusú kutatási irányzat napjainkra már meghatározóbb jelentőséggel bír, mint a kvantitatív kutatás, helyenként még a nem régóta terjedőben lévő triangulációs kutatást is megelőzve.

Modern világunk betegségeinek a kezelésével és ápolásával kapcsolatban végzett kutatások, így a HIV fertőzött vagy AIDS-ben szenvedő betegek körében végzett kutatások is teret kaptak a konferencia előadásai között. Több előadó, főleg Svédországból foglalkozott a felelős ápolói (Primary Nursing) rendszer bevezetésével szerzett tapasztalatokkal és ennek az ápolás minőségére gyakorolt hatásával.

Finnországban jártunk ...

ÖSSZEKÖTŐ

Külön szimpóziumon vitatták meg a klinikai demonstrációs egységek jelentőségét az elkövetkezendő évekredben. Kanadai ápoláskutatók vizsgálták és kitűnített szerepének ítélték a klinikai demonstrációs egységben dolgozó mentorok szerepét a főiskolai szintű ápolóképzés szempontjából. Napjainkban a gondozást és ápolást leginkább igénybevevő korosztállyal, az idős betegekkel kapcsolatban több szkezióban is mutattak be érdekes kutatási eredményeket. Az már köztudott, hogy a nyugati típusú országok egészségügyi és szociális ellátó rendszere számára az elkövetkezőekben ezen problémák megoldása jelenti a legnagyobb kihívást és ehhez az ápolás és gondozás szervesen kapcsolódik. Ez a témakör mindenképpen továbbra is az ápoláskutatás középpontjában marad még jó ideig.

Az alapellátásban rejlő ápolási lehetőségekről és az ott végzett minőségi munka fejlesztésének a lehetőségeiről is hallhattunk elsősorban a védőnői munka aspektusából.

Egyre több kutatást foglalkoztat a rövididejű sebészeti ellátás utáni ápolás minőségi és szakmai oldala. Ez a fajta ellátás is egyre inkább terjedőben van. (Magyarország is ehhez a trendhez igyekszik felzárkózni.)

A szakmai programot kiegészítendő kórházlátogatáson vettünk részt. HelsinKi Egyetemi Oktató Kórházában. Jelentős területen fekszik maga a kórház. Területileg HelsinKi különböző kerületeiben találhatók egyes részei.

Ezen klinikai komplexum teljes körű ellátást biztosít Finnország déli területén élő finn és svéd anyanyelvű lakosok számára. Az ápolást és hozzá a dokumentációt Katie Ericson, finn ápolásteoretikus modellje alapján állították fel. KisebB módosításokkal az osztályok specifikumának megfelelően már hosszabb ideje alkalmazzák. Az ápolók között 40 fölötti az egyetemi végzettséggel rendelkezők száma, akik az ápolás minden területén megtalálhatók, a klinikai munkától a kórház irányításáig. A gyakorlati munka során csak segéd ápoló és a regisztrált ápoló munkája között tesznek kompetenciabeli különbséget, ami nem a legkívánatosabb az ápolás presztízsének a szempontjából. A klinikumban lehetősége volt a küldetésnek tekinteni a belgyógyászati klinikán belül a kardiológiai őrzőt és a sürgősségi betegfelvételi osztályt. Hallhattunk a haematológiai osztály munkájáról is.

A konferencia során a poszterprezentációk alkalmával meghívást kaptunk a brémai egyetem ápolástudományi professzor asszonyától egy kapcsolatfelvételi előtti látogatásra. Dr. Jürgen Osterbrinktól, a II. Nemzetközi Ápoláslélelmi Konferencia szervezőjétől is meghívást vehettünk át a jövő év szeptemberében megrendezendő konferenciára, Németországba. (Tulajni sikeres részvételünk játszott ebben közre, az I. Nemzetközi Ápoláslélelmi Konferencián.)

Beifchen József
főiskolai gyakorló

Dr. Mézáros Lajos
oktatói főigazgató-helyettes

avagy az európai ápoláskutatásról

BESZÁMOLÓ A FINNORSZÁGI ÁPOLÁSKUTATÁSI KONFERENCIA TÁRSADALMI ÉS SZOCIÁLIS PROGRAMJÁRÓL (Wenr) 1998. július 4-10.

1998. július 4-én 15 fős delegáció indult Helsinkibe a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karának Szombathely, Kaposvári, Pécsi és Zalaegerszegi Tagozatáról: orvosok, ápolók és köztük jómagati Péteriné Kiss Julianna, zalaegerszegi, német- finn szakos nyelvtanár és diplomás idegtervezető.

Megérkezésünk másnapját Helsinki megismerésének szenteltük mind szárazföldön, mind vízen. Belvárosi városnézésünk során Helsinkire leginkább jellemző újclasszicista épületekkel, a nyüzsgő piaccal, hajókirándulásunkon pedig a Finn-öböl szigetvilágával ismerkedtünk meg. Délután megkezdtük a ráhangolást a konferenciára, regisztráltunk, ismerkedtünk, poszttereket állítottunk fel.

10 órakor vette kezdetét a konferencia az Egyetem mulajában, itt került sor a megnyitó plenáris ülésre is "History of Knowledge Development in Nursing" címmel, melyet szerény fogadás követett.

Hétfőn (július 6.) felfokozott várakozással ültünk be a párhuzamosan zajló szekció előadásokra, este pedig a város által adott fogadáson a Finlandia-palotába ismerkedhettünk a finn gasztronómiával és a többi résztvevővel.

Kedd délelőtt került sor néhány poszterbemutatóra, valamint a konferencia által szervezett kórházlátogatásra a gyermekklinikán valamint az alapellátási központban. Kedd délután és szerdán tovább zajlottak a konferencia szimpóziumai, poszterbemutatói. A szerda délutáni plenáris ülés "Nursing and Social Accountability in Knowledge Development" jelentette a konferencia szakmai záróprogramját, melyet búcsúköszöntés követett.

A Helsinkiben töltött utolsó teljes napunkat - esütőriők - próbáltuk hasznosan eltölteni. Délután látogatást tettünk a Helsinki Egyetemi Kórházban, ahol az apofási igazgató fogadott és avatott be minket röviden a kórház működésébe, szervezeti rendszerébe. Ezután gyakorlatban is megtekintettük a kardiológiai osztályt, az intenzív megfigyelő felszereltségét, ápolási dokumentációkat gyűjtöttünk és - tudásszomjunkt csillapítandó - rengeteg kérdést tettünk fel. Hogy teljes legyen a kép, a Kórház éttermében ebédelve azt is kipróbáltuk, hogy a finn egészségügyi dolgozók jobb "municiót" kapnak-e.

Az egyetemi Kórházból kis buszunkkal városnéző körútra indultunk. Megnéztük az új Operaházat, a parlamentet, a modernizmus jegyében épült sziklatemplomot, elcsépettünk a gépekben levő utolsó kockákat és egy esti sétával búcsút vettünk a tengertől.

Július 10-én reggeli után indultunk vissza Budapestre rengeteg élménnyel, új névjegykártyákkal, információs kiadványokkal és minden tagozaton hasznosítható könyvekkel.

*Péteriné Kiss Julianna
Zalaegerszegi Tagozati*

A finnországi konferencia szociális programjai

ÖSSZEKÖTŐ

A záróvizsga eredményének és a diploma minősítésének kiszámítása

A záróvizsga eredményének kiszámítása az alábbi képlettel történik:

$$Z = \frac{\frac{GY + SZ}{2} + V}{2}$$

ahol:

- Z: a záróvizsga eredménye
- GY: a gyakorlati vizsga eredménye
- SZ: a szóbeli vizsga eredménye
- V: a szakdolgozat védés eredménye

vagyis:

A gyakorlati vizsga és a szóbeli vizsga eredményének átlagából, és a védés átlagából számolunk átlagolt átlagot.

A diploma minősítésének számítása az alábbi képlettel történik.

$$DM = \frac{\sum X_n + Z}{n + 1}$$

ahol:

- DM: a diploma minősítésének alapjául szolgáló szám
- $\sum X_n$: a szigorlatok eredményének (az érdemjegyeknek) összege
- Z: a záróvizsga eredménye (a fenti képlet eredménye)
- n: a szigorlatok száma

vagyis:

A szigorlati jegyek összegéhez (és nem átlagához !) hozzáadjuk a záróvizsga eredményét, majd ezt osztjuk a szigorlatok számánál eggyel nagyobb számmal. Így a záróvizsga eredményének súlya azonos egy szigorlat súlyával.

Dr. Boncz Imre
főiskolai adjunktus
tanulmányi osztályvezető

P.S.: A jelenleg hatályos szabályok alapján a diploma eredményét a fenti összefüggések és képletek alapján határozzuk meg. Feltűnő a hallgatóság figyelmét arra, hogy ezek alapján a diploma eredményét tanulmányaik során letett szigorlatok érdemjegye határozza meg döntően.

Diploma minősítése

Életrajzi diagnózis

Kitüntetések

Az igazi öröm vagy sikerélmény a hétköznapi munkájában van, s nem a címekben vagy kitüntetésekben. Az a jó, ha az ember nem díjakért s még csak nem is a fizetésért dolgozik, hanem mert szereti azt, ami a dolga. Dr. Farkas Mária egyetemi tanár, a megyei kórház osztályvezető főorvosa mondta ezt, aki a megye egészségügyi ellátásában végzett két évtizedes munkájáért tegnap vette át Somogy Megye Alkotói Díját. Nevéhez fűződik a központi kómiat labor megvalósítása és az izotópdiaosztika meghonosítása Somogyban.

— *Kutatásvivőként nem hiányzik a közvetlen gyógyítás?*

— Osztályunkon valóban nincs terápia, ám a gyógyítás alapja a pontos diagnózis. Olykor fantasztikusan jó érzés, ha visszajelzést kapok, hogy a diagnózisom segítette a kezelést.

— *Az orvosi szakterületek anyagi megbecsültségében nyilván az utolsók között van a diagnosztika.*

— Édesapámtól azt tanultam, ne az legyen számomra fontos, hogy másnak mennyije van. Nem is tudom, hogy más orvosoknak mennyi a fizetésük. Hogy nálunk paraszolvencia nincs, nem érzem magam hátrányos helyzetben.

— *Járt-e harcokkal az izotópdiaosztikai osztály létrehozása?*

— Nem volt síma ez az út, és sok ember segítségére szükség volt, mire idáig eljutottunk. Különösen sok segítséget kaptam azóta elhunyt férjemtől dr. Boros Györgytől, aki az 1-es számú belgyógyászati osztály vezetőjeként, illetve megyei szakfőorvosként felismerte azt, hogy nagyon fontos az izotópdiaosztika létrehozása. Mindent megtett azért, hogy azt mások is elismerjék, hogy igényt ébretszen az orvosokban e vizsgálati lehetőségek iránt. Ugyanakkor sokat segítettek a kórház akkori vezetői is. Májig is sok mindenért hálózni kell. Nagyon hiányzik egy az eddigieknél sokkal behatóbb izotópos vizsgálatot lehetővé tevő, s a legutóbbi megyében már meglevő úgynevezett SPECT. 80 millió forintba kerül. A soron levő nagy célom, hogy nálunk is legyen.

— *Milyen a kötődése Somogyhoz?*

— Húszéves munkám köt ide. Székesfehérvári vagyok, ám édesapám, 1945-től Imrapusztán lett főagronómus. Mikor ide kerültünk végigjártuk a

SOMOGY MEGYE KÖZGYÜLÉSE

a megye érdekében kifejtett
kiemelkedő munkásságáért

SOMOGY MEGYE
ALKOTÓI DÍJÁT

adományozta

Prof. Dr. Farkas Mária

rektor

Kapcsolat: 1998. augusztus 20.

Handwritten signature
Somogy Megye Közgyűlésének
elnöke

megyét, így talán jobban ismerem ezt a vidéket, mint sok tőzsgyökeres somogyi. Sokat köszönhetek a megyének és nagyon sokat szüleimnek. Ők tabitottak meg a munka szeretetére, s — mai szóval — a toleranciára. Ez meghatározó munkatársaimmal és a betegekkel kialakított viszonyomban is. A beteget nem kell szeretni, ám feltétlenül tisztelni kell. Csak így jöhet létre az a bizalom, ami minden orvosi munka alapja. (Biro)

Ezen cikk a Somogyi Hírlap hasábjain jelent meg 1998. augusztus 19-én.

Kinevezések

*Dr. Jeges Sára
főiskolai tanár
Pécsi Tagozat*

A POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Kari Tanácsának javaslata alapján 1998. szeptember 8-án dr. Jeges Sára főiskolai tanári kinevezést kapott.

1969-ben fejezte be a Pécsi Tanárképző Főiskolát, majd 1972-ben a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán szerzett egyetemi végzettséget matematikából.

Jelenleg a POTE Központi Kutató Laboratóriumában tudományos főmunkatársi beosztásban dolgozik.

1979-81-ig a MTA Szociológiai Intézetében volt aspiráns, 1984-ben szerzett kandidátusi fokozatot.

1984-től vesz részt az egyetemi és főiskolai oktatásban, jelentős szerepe volt a "Biometria és számítástechnika" valamint a "Számítástechnika az orvosi gyakorlatban" című tantárgyak bevezetésében és oktatásában.

A POTE PhD programjában a "Statistikai módszerek a kutatásban" című kurzust vezeti, továbbá a családorvosi képzésben kreditpontos kurzusokat tart.

1992-től fő kutatási témája "Az egészségi állapot változásának matematikai modellezése" címen jellemezhető, kutatásait az OTKA, az ETT és az OEP Kockázatkezelő Kuratóriuma támogatja, illetve támogatja. 41 közleménye jelent meg, ezek közül két tanulmány akadémiai díjat nyert. Hazai és nemzetközi tudományos konferencián 32 előadást tartott.

Főiskolai tanári elképzelései között szerepel a matematika, a statisztika és a kutatómódszertan tantárgycsoport összefogása, oktatási tematikájának korszerűsítése és az oktatás gyakorlati színvonalának emelése.

*Dr. Kopa János
főiskolai tanár
Kaposvári Tagozat*

Dr. Kopa János 1960-ban szerzett orvosi diplomát, neurológia, pszichiátria és idegsebészet témakörökben szakorvosi képesítése is van.

1993. októberében védte meg kandidátusi disszertációját. 1995. januárban egyetemi magántanári címet kapott a Pécsi Orvostudományi Egyetem Tanácsától.

Ugyanezen évben a habilitációs bizottság dr. Kopa Jánost habilitált doktornak nyilvánította.

Tudományos tevékenysége a neurológia és az idegsebészet terén végzett kutató és epidemiológiai munkában volt kiemelkedő, 54 megjelent tudományos dolgozata és 175 számon tartott tudományos előadása van.

1957-1960 között a felsőoktatásban - mint a POTE Eletleni Intézetének demonstrátora, majd 1960-1973 között az orvostanhallgatók neurológiai és idegsebészeti oktatásában vett részt.

1973-tól a Kaposvári Megyei Oktatókórház osztályvezetőjeként az orvostanhallgatók oktatásában vesz részt.

Dr. Kopa János főiskolai tanár a rendszeres oktató tevékenység mellett jegyzetek írását tervezi, továbbá főiskolai képesűnket neuropathológiai és szövettani műzeumi készítmények összeállításával kívánja gazdagítani.

Nemzetközi kapcsolatait a Főiskolai Kar javára kívánja hasznosítani.

Gratulálunk!

Kinevezések

"Az oktatás minősége" A WHO Klinikai Demonstrációs Egységek Konferenciája Zalaegerszezen

A SOTE Egészségügyi Világszervezet Magyar Ápolási Együttműködő Központja, a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar és a Zala Megyei Kórház között 1997. március 13-án jött létre egy megállapodás a Klinikai Demonstrációs és Oktatási Egység létesítésére.

Ezen egységeknek a feladata, hogy az európai normáknak megfelelő ápolóképzési formák ápolási tananyagot standardjait kimunkálják az oktatási intézményekkel együttműködésben. Nyilvánvaló ezek a demonstrációs egységek az ápolás fejlesztés és a gyakorlati ápolásoktatás stratégiai fontosságú helyeivé válnak, amelyhez a többi klinikai osztály is mérheti magát. A WHO központ a fenti célok eléréséhez kritérium rendszert állít fel, amelyet folyamatos kontroll munka során ellenőriz, a klinikai demonstrációs egységek működésének megítélésében.

E megmértetés és célkitűzések figyelembevételével, jelentkezett a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Zalaegerszegi Tagozata és a Zala Megyei Kórház, hogy 1998. szeptemberében országos rendezvény színhelyeként bemutassa a Zala megyében működő II-es Belgyógyászati Osztályon folyó WHO klinikai demonstrációs egység munkáját, valamint lehetőséget adjon az ország különböző régióiból érkező egészségügyi szakemberek számára, hogy naprakész információt, motivációt kapjanak, saját klinikai szakterületükön felhasználják az itt elhangzott előadásokból merített ismeretanyagot.

A rendezvény helye:

POTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Zalaegerszegi Tagozat
Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 33.

A konferencia házigazdája:

Dr. Mészáros Lajos
főiskolai tanár, oktatási főigazgató helyettes, POTE EFK
Fodorné Kovács Erzsébet
ápolási igazgató, Zala Megyei Kórház

A két nyílt tudományos program elnökei:

Dr. Csontos András főtanácsadó
(Oktatási Minisztérium Felsőoktatási Főosztály)
Csütöke Júlia igazgató
WHO Magyar Ápolási Együttműködési Központ

A konferencián elhangzott előadásokból néhány előadás címe:

- A minőségügy oktatása és az oktatás minősége
Előadó: Dr. Ággy Géza tanácsadó Oktatási Minisztérium
- Ápolás az ezredforduló küszöbén
Előadó: Dr. Illei György főiskolai tanár, tanszékvezető POTE EFK Szombathelyi Tagozat
- A minőségbiztosítás megvalósítása a Zala Megyei Kórházban
Előadó: Dr. Rubecz István orvos-igazgató Zala Megyei Kórház
- Klinikai Demonstrációs Egység működésének hatása az oktatásra és az ápolás minőségére
Előadó: Németh Gyuláné főiskolai adjunktus POTE EFK Szombathelyi Tagozat
- A hallgatók teljesítmény értékelése (Feed-back-je) a WHO Klinikai Demonstrációs Egység működése keretében
Előadó: Müllerné Szűgyedi Ildikó főiskolai tanársegéd POTE EFK Zalaegerszegi Tagozat Zala Megyei Kórház WHO Klinikai Demonstrációs Egység koordinátora
- Minőségbiztosítási elemek az egészségügyi szakképzésben
Előadó: Vizvári László főigazgató ETT Budapest
- Minőség az ápolásban
Előadó: Bognárné Laposa Ilona ápolási igazgatóhelyettes Zala Megyei Kórház
- Gyakorlati oktatás a Zala Megyei Kórház II. Belgyógyászati Osztály WHO Demonstrációs Egységben
Előadó: Németh Katalin diplomás ápoló Zala Megyei Kórház WHO Klinikai Demonstrációs Egység oktató POTE EFK Zalaegerszegi Tagozat
- Ápolási protokollok alkalmazása a klinikai oktatásban
Előadó: Kovács Ildikó főnővér Zala Megyei Kórház II. Belgyógyászat
- A nyíregyházi Sürgősségi Betegellátó Osztály, mint WHO Demonstrációs Egység
Előadó: Oláhne Minka Tünde osztályvezető főnővér Nyíregyháza
- A WHO Klinikai Demonstrációs Egység szerepe és hatása a gyakorlati oktatás egységes szemléletének kialakítására
Előadó: Druzsán Józsefné int. gyak. oktatásvezető Kaposvár
- Személyiség tipológiai rendszerek jelentősége az ápolásban
Előadó: Nagy Edit főiskolai tanársegéd POTE EFK Nyíregyházi Tagozat

ÖSSZEKÖTŐ

A konferencia eredményének összefoglalása

- A konferencia lehetőséget adott arra, hogy a WHO Klinikai Demonstrációs Egységek beszámoljanak, miben léptek előre, tárgy, személyi feltételeiről, illetve milyenek azok a hiányosságok, amelyeket a jövőben pótolniuk kell.
- Pozitívként hangzott el, hogy Zalaegerszegen a WHO Klinikai Demonstrációs egység nem rendelkezik ugyan fejlett infrastruktúrával (számítógépes konfiguráció, betegemelő, stb.), viszont a WHO Klinikai Demonstrációs egységek közül elsőként dolgozott ki olyan ápolási dokumentációt, ápolási protokollokat, amelyeket a főiskolai hallgatók a klinikai gyakorlaton már ez év novemberétől a gyakorlatban is alkalmaznak, és jövőbeni feladataink között első helyen szerepel ennek az ápolási dokumentációnak a számítógépes gyakorlatban történő felhasználása.
- Következtetés:
Az egészségügyben, oktatásban (főiskolai, egyetemi) világszerte törvényszerű igény a minőségi színvonal folyamatos növelése. (TQM) A modern oktatás ugyanis szolgáltatásként működik, ez biztosítja dinamizmusát és a társadalomban bekövetkező változásokra való érzékenységét. (Oktatás+ápolás minősége)

A TOM (Total Quality Management) klinikai és oktatási rendszerben való alkalmazását így definiálja Nielsen és Dunlap 1992-ben (Új Pedagógiai Szemle, XLV. évf. 1995. 8.5.):

"célunk egy minőségi környezet létrehozása, amely stratégiai tervezésre (szakmai protokollok, ellátási terv), csapatmunkára, továbbképzésre, adatokra támaszkodó döntéshozatalra, minőségbiztosításra és fogyasztói elégedettségre épül. Minden tevékenységünk alkalmával fel kell tennünk a következő három alapkérdést:

⇒ Kik a fogyasztóink?

⇒ Mik az igényeik?

⇒ Hogyan lehet ezeket az igényeket a szervezet folyamatos fejlesztése mellett kielégíteni?"

Mindebben nincs semmi új, csak egy másfajta szemléletet és gondolkodásmódot tartalmaz a klinikai minőségi ápolás és az ápolás főiskolai oktatásának viszonyában. Ez az új szemlélet viszi előbbre, hogy az utánunk jövő nemzedékek (ápoló hallgatók) képzetesebbek, és más szemlélettel rendelkezzenek.

Zalaegerszeg, 1998. október 12.

Müllerné Szögedi Ildikó
főiskolai tanárregéd

Dr. Boncz Imre, Sasvárné Bojtor Anna, Borít Selander Westerstad, Pálfi Ezenéné

WHO Klinikai Demonstrációs Egység

Demonstrátori (TDK) ösztöndíjat elnyert hallgatók az 1998/99. tanévben

I. kategória

	<i>tagozat</i>	<i>szak</i>	<i>évf.</i>
1. VERASZTÓ EDINA	Zalaegerszeg	diplomás ápoló	IV.
2. SUSÁN SZILVIA	Pécs	dietetikus	IV.
3. UNGOR KATALIN	Zalaegerszeg	gyógytornász	IV.
4. POLYÁK ÉVA	Pécs	dietetikus	IV.
5. SZEGŐ ZSUZSANNA	Szombathely	általános szociális munkás	IV.
6. CSÁNYI SZILVIA	Pécs	dietetikus	III.
7. PÁL ANETT	Pécs	dietetikus	III.
8. VÁNYI GABRIELLA	Kaposvár	diplomás ápoló	III.

II. kategória

9. FARKAS JUDIT	Szombathely	általános szociális munkás	III.
10. KOVÁCS ERZSÉBET	Pécs	dietetikus	IV.
11. TAM ANITA	Pécs	dietetikus	IV.

III. kategória

12. GYETVAI GYÖRGYI	Szombathely	diplomás ápoló	III.
13. PERGEL MÓNIKA	Pécs	dietetikus	IV.
14. SZIRMAI GÁBOR	Pécs	dietetikus	IV.

ÖSSZEKÖTŐ

Hírek

Központi hírek

1998. június 12-én Dr. Buda József főiskolai tanár, főigazgató Szombathelyen, a Markusovszky-ünnepségen az 1998. évi Markusovszky díjat vehette át.

1998. június 22-23-án Dr. Bóncz Imre főiskolai tanárségéd részt vett a Világbank által szervezett "Regionális Egészségügyi Modernizáció" konferencián.

1998. június 27-én tartotta Karunk az 1998. évi diplomaosztó ünnepséget, melyen 434 frissen végzett hallgatónk kapta kézhez oklevelét.

A Kari Hallgatói Önkormányzat 1998. augusztus 23-30. között a POTE üdülőben (Balatonszabadi-Sóstó) tartotta az 1998. évi Gólyatábort.

Zalaegerszegi Tagozat

A POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Zalaegerszegi Tagozatán 1998. szeptember 25-26-án rendezték meg a WHO Klinikai Demonstrációs és Oktatási Egységek soronkövetkező konferenciáját. A rendezvény szervezését a POTE HFK Zalaegerszegi Tagozata és a Zala Megyei Kórház végezte.

Pécsi Tagozat

Sasváriné Bojtor Anna a PHARE támogatással indított "palliative care" tanfolyam hallgatója, amely az University of Dundee tanárai vezetésével folyik távoktatási tanterv és protokoll szerint.

A Pécsi Tagozatról 3 fő vett részt ez év júliusában, Helsinkibe szervezett Nemzetközi Ápoláskutatási Konferencián, ahol "Audit az otthoni betegápolásban" c. Sasváriné Bojtor Anna és Dr. Schmelzer Matild poszter előadással vettek részt.

1998. július 1-én Dr. Jeger Sára főiskolai tanári, Dr. Liszt Ferenc főiskolai docensi, Dr. Bóncz Imre főiskolai adjunktusi kinevezést nyert.

1998. szeptember 18-19-én Dr. Bóncz Imre főiskolai adjunktus résztvett a "Minőségbiztosítás az egészségügyben" konferencián, valamint az ezt követő TEMPUS meeting-en.

Kaposvári Tagozat

1998. augusztus 20. Dr. Med. Habil. Farkas Mária főiskolai tanár Somogy megye Alkotói Díját vehett át a megyében végzett két évtizedes munkájának elismeréseként.

Dr. Liszt Ferenc Dr. Bóncz Imre

Hírek

ÖSSZEKÖTŐ

Közlemények benyújtása

Utolsó oldal

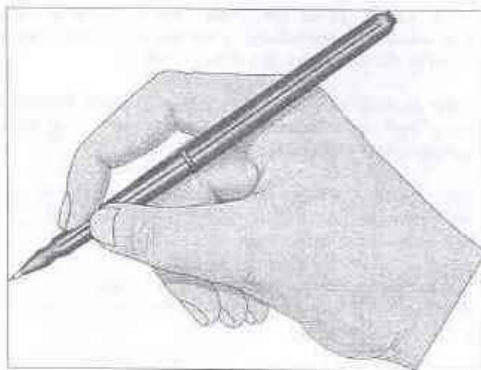
Az "Összekötő"-ben közölni kívánt cikkeket a tagozatokról összegyűjtve kérem benyújtani számítógépes floppy lemezen, vagy Internet e-mail csatolt file-ként (attached file) elküldeni a bonez@apacs.pote.hu címre.

A szerkesztésnél Times New Roman CE 10 -es betűtípust kérek használni. Semmilyen tördelésre nincs szükség, mivel az újság (jogtiszta) Microsoft Publisher 97 for Windows 95 software-rel készül, és ehhez újra kell tördelni a benyújtott anyagokat.

Különösen kerülendő a tabulatárok (kivétel a bekezdés elején egy darab) használata; a szóközrel (space) történő igazítás, hasábokra tördelés, a margószélesség állítása.

Közreműködésüket előre is köszönöm.

Dr. Bonez Imre
főszerkesztő

A következő szám tartalmából:

- közléstések a Karon
- felvételi adatok
- nyári szakmai gyakorlat
- statisztikai adatok
- Kaposvári Gölyabál
- FEFA V./2177. sz. projekt beszámoló

Lapzárta:

A beérkezett anyagok függvényében

ÖSSZEKÖTŐ

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar információs lapja

Szerkesztő Bizottság:

Kópházi Ferenc, Dr. Kovács Árpád, Dr. Lakner László, Dr. Vajda Istvánné

Főszerkesztő: *Dr. Bonez Imre*

Kiadja: *Dr. Buda József*, a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar főigazgatója

Design: *Dr. Bonez Imre*

Szerkesztőség:

7623 Pécs, Rét u. 4. Tel.: (72) 315-766, Fax: (72) 315-941, E-mail: bonez@apacs.pote.hu